

30.

Na temelju članka 47. Statuta Grada Kraljevice (»Službene novine Primorsko-goranske županije« broj 21/12, 7/13 i 15/13) i članka 6. Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine« broj 28/10), Gradsko vijeće Grada Kraljevice na sjednici održanoj 18. srpnja 2013. godine donosi

**Odluku
o naknadi za rad zamjenika gradonačelnika**

Članak 1.

Ovom Odlukom određuju se naknada za rad zamjenika gradonačelnika Grada Kraljevice, koji dužnost obavlja bez zasnivanja radnog odnosa.

Članak 2.

Naknadu za rad zamjenika gradonačelnika Grada Kraljevice čini umnožak koeficijenta i osnovice za izračun naknade.

Koeficijent iz stavka 1. ovog članka iznosi 1,50.

Osnovica iz stavka 1. ovog članka jednaka je osnovici za izračun plaće državnih dužnosnika, prema propisima kojima se uređuju obveze i prava državnih dužnosnika.

Članak 3.

Rješenje o visini naknade iz članka 2. ove Odluke donosi pročelnik Jedinственог управног одјела.

Članak 4.

Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o naknadi za rad zamjenika gradonačelnika (»Službene novine Primorsko-goranske županije« broj 18/10 i 3/12).

Članak 5.

Ova Odluka stupa na snagu osam dana od objave u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«.

*Klasa: 022-05/13-03/12
Ur. broj: 2170/08-01/13-02
Kraljevica, 18. srpnja 2013.*

GRADSKO VIJEĆE GRADA KRALJEVICE

Predsjednik
Aleksandar Kružić dipl. ing., v.r.

31.

Na temelju članka 46. Zakona o proračunu (»Narodne novine« broj 87/08 i 136/12), članka 11. Odluke o izvršavanju proračuna Grada Kraljevice za 2013. godinu (»Službene novine Primorsko-goranske županije« broj 47/12) i članka 34. Statuta Grada Kraljevice (»Službene novine Pri-

morsko-goranske županije« broj 21/12, 7/13 i 15/13) Gradsko vijeće Grada Kraljevice na sjednici održanoj 18. srpnja 2013. godine donijelo je

**ZAKLJUČAK
o prihvaćanju Odluke o preraspodjeli sredstava u
Proračunu Grada Kraljevice za 2013. godinu i projekciji
Proračuna za razdoblje od 2014. do 2015. godine**

Članak 1.

Prihvaća se Odluka gradonačelnika o preraspodjeli sredstava u Proračunu Grada Kraljevice za 2013. godinu i projekciji Proračuna za razdoblje od 2014. do 2015. godine.

Članak 2.

Ovaj Zaključak objavit će se u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«.

*Klasa: 400-06/12-01/4
Ur. broj: 2170/08-01-13-67
Kraljevica, 18. srpnja 2013.*

GRADSKO VIJEĆE GRADA KRALJEVICE

Predsjednik
Aleksandar Kružić, dipl. ing., v.r.

32.

Temeljem članka 26. stavka 1. i članka 47. Zakona o prostornom uređenju i gradnji (»Narodne novine« broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12 i 55/12) i članka 34. Statuta Grada Kraljevice (»Službene novine Primorsko-goranske županije« broj 21/12) Gradsko vijeće Grada Kraljevice na 2. sjednici održanoj dana 18. srpnja 2013. godine donijelo je sljedeći

**ZAKLJUČAK
o prihvaćanju Izvješća o stanju u prostoru
Grada Kraljevice 1. ožujka 2013. godine**

Članak 1.

Prihvaća se Izvješće o stanju u prostoru Grada Kraljevice 1. ožujka 2013. godine.

Članak 2.

Ovaj Zaključak s Izvješćem o stanju u prostoru Grada Kraljevice 1. ožujka 2013. godine objavit će se u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«.

*Klasa: 350-01/12-01/4
Ur. broj: 2170/08-01-13-37
Kraljevica, 18. srpnja 2013.*

GRADSKO VIJEĆE GRADA KRALJEVICE

Predsjednik
Aleksandar Kružić, dipl. ing., v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO GORANSKA ŽUPANIJA

GRAD KRALJEVICA

**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU
GRADA KRALJEVICE
2013. GODINE**

Jedinstveni upravni odjel

Vladimir Dročić, dipl. ing. arhitekture
viši savjetnik za prostorno planiranje i razvoj

Ivan Jerčinović, dipl. ing. građevine
rukovoditelj Službe održivog razvoja

Kraljevica, ožujak 2013.

Sadržaj:

I.	POLAZIŠTA	5
1.	Osnova i ciljevi izrade Izvješća	5
2.	Zakonodavno-institucionalni okvir	5
-	Zakonodavni okvir	5
-	GIS	7
-	Zemljišno-knjižna evidencija	7
3.	Osnovna prostorna obilježja Grada Kraljevice	7
-	Opći podaci	7
-	Reljef	8
-	Klima	8
-	Priroda	9
-	Poljoprivredno tlo i šume	12
-	Lovstvo	14
-	Stanovništvo	15
-	Podaci o stambenim jedinicama	17
4.	Grad Kraljevica u okviru prostornog uređenja Primorsko-goranske županije	18
II.	ANALIZA I OCJENA STANJA, PROVEDBE I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA	20
1.	Prostorna struktura korištenja i namjene površina Grada Kraljevice	20
-	Kopno	20
-	More	22
-	Vode	23
2.	Sustav naselja	24
3.	Gospodarske djelatnosti	26
-	Općenito	26
-	Zaposlenost	26
-	Brodogradnja - poslovna zona Kraljevica	28
-	turizam	29
4.	Opremljenost prostora infrastrukturom	30
-	Ceste	30
-	Vodovod i odvodnja otpadnih voda	31
-	Naftovod	33
-	Plinovod	33
-	Električna energija	33
-	Javna rasvjeta	34
-	Telekomunikacije	34
-	Groblja	35
5.	Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja	36
-	Zaštićeno obalno područje mora	36
-	Krajobrazne vrijednosti	36
-	Etnološka područja	36
-	Graditeljska baština	36
-	Pokazatelji stanja okoliša	39
-	Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća	43
6.	Obvezni prostorni pokazatelji	47
III.	ANALIZA IZRADA I PROVEDBE DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA	53
1.	Izrada dokumenata prostornog uređenja	53
-	Prostorni plan uređenja Grada Kraljevice	53
-	Urbanistički planovi uređenja	53
-	Detaljni planovi uređenja	54
2.	Provedba dokumenata prostornog uređenja	56
3.	Provedba drugih razvojnih i programskih dokumenata	56
-	Program razvoja Grada Kraljevice	56

-	Analiza razvojnih aspiracija stručnjaka u Gradu Kraljevici: Usporedba 1997.	
-	– 2009.....	57
4.	Provedba zaključaka, smjernica i preporuka iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru Grada Kraljevice.....	58
-	Program izrade dokumenata prostornog uređenja.....	59
-	Uređenje građevinskog zemljišta.....	61
-	Proširenje groblja	66
-	Ostali dokumenti i aktivnosti vezani uz prostor	66
IV.	PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI	69
1.	Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja u prostoru Grada Kraljevice s obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove	69
2.	Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih dokumenata prostornog uređenja na razini Grada Kraljevice.....	70
3.	Prijedlozi aktivnosti za unaprjeđenje održivog razvoja u prostoru	70

I. POLAZIŠTA

1. Osnova i ciljevi izrade Izvješća

Izvješće o stanju u prostoru je temeljni dokument praćenja stanja u prostoru. Izrađuje se temeljem obaveze propisane Zakonom o prostornom uređenju i gradnji («Narodne novine» broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, i 50/12) kao četverogodišnji dokument. Obavezu praćenja stanja ima prvenstveno Grad kao jedinica lokalne samouprave na svom teritoriju, ali i sva tijela s javnim ovlastima. Prije izrade ovog Izvješća zatražili smo od tih tijela ažurne podatke i koristili ih za prikaz stanja.

Osnovna zadaća *Izvješća* je analiza stanja u prostoru i provedbe usvojenih planskih urbanističkih i razvojnih mjera te preporuke za unapređenje održivog razvoja. Kroz analizu pojedinih segmenata uz maksimalnu uporabu svih dostupnih pokazatelja te njihovom usporedbom nastojali smo pokazati ne samo trenutno stanje pojedinog područja već i smjer kretanja odnosno tendencije budućeg razvoja / degradacije. Uložen je napor da se raspoloživi podaci prikažu čim sažetije, razumljivije i slikovitije te smo zbog toga češće pribjegavali kartografima, nacrtima, grafovima i slikama nego opsežnom tekstu. Na kraju svake tematske cjeline pokušali smo iz prezentiranih činjenica izvesti i predložiti zaključak, koji je poslužio za formiranje stavova u IV. poglavlju, t. j. dati kvalitetne preporuke za poboljšanje stanja u prostoru sa strateškim ciljevima i konkretnim mjerama.

Pored toga zbog potrebe izrade Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Kraljevice, ovo Izvješće će poslužiti kao polazni dokument u definiranju ciljeva Plana.

2. Zakonodavno-institucionalni okvir

- Zakonodavni okvir

Izrada Izvješća o stanju u prostoru propisana je člankom 47. stavak 1. Zakona o prostornom uređenju i gradnji (u daljnjem tekstu: Zakon) («Narodne novine» broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, i 50/12) koji glasi:

(1) Hrvatski sabor, odnosno predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave razmatraju četverogodišnje izvješće o stanju u prostoru.

Sadržaj izvješća propisan je stavkom 2.:

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka sadrži analizu stanja i trendova prostornog razvoja na temelju obveznih prostornih pokazatelja o stanju u prostoru, analizu provođenja dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata te ocjenu stanja i prijedloge za unapređenje prostornog razvoja s planom aktivnosti i prijedlogom prostornih pokazatelja za naredno razdoblje.

Obaveza objave propisana je stavkom 3., a obaveza dostave nadležnim tijelima stavkom 4.:

(3) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka se objavljuje u »Narodnim novinama«, odnosno u službenom glasilu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(4) Tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna su Ministarstvu i Zavodu dostaviti izvješće u roku od petnaest dana od dana objave u službenom glasniku.

Stavak 5. propisuje donošenje pravilnika:

(5) Sadržaj izvješća, obvezne prostorne pokazatelje na državnoj i lokalnoj razini i druge zahtjeve u vezi s praćenjem stanja na području prostornog uređenja propisuje ministar pravilnikom.

Članak 8.. Zakona koji govori o načelima prostornog uređenja u 2. stavku govori o važnosti praćenja stanja u prostoru: „*Praćenje stanja u prostoru, izrada, donošenje i provođenje dokumenata prostornog uređenja su trajne aktivnosti prostornog uređenja čija stalnost i*

neprekidnost pridonosi očuvanju prostornih vrijednosti, ostvarivanju i usuglašavanju interesa te utvrđivanju prioriteta djelovanja.“

Članak 26. Zakona govori o nadležnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Treba istaknuti 1. stavak:

„*Prostorno uređenje u nadležnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave obuhvaća osobito:*

- *usmjeravanje prostornog razvoja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sa specifičnim ciljevima i smjernicama za prostorno uređenje u skladu s polazištima i smjernicama iz dokumenata prostornog uređenja državne razine,*
- *donošenje dokumenata prostornog uređenja područne (regionalne) i lokalne razine,*
- *prihvatanje izvješća o stanju u prostoru,*
- *propisivanje detaljnijih mjerila i uvjeta, kojima se određuju namjena površina i prostorni razmještaj građevina u prostoru u odnosu na očuvanje i korištenje prirode te prirodnih i kulturnih vrijednosti i dobara lokalnog značenja, zaštitu okoliša i na zaštitu od prirodnih i drugih nesreća,*
- *planiranje zahvata u prostoru županijskog i lokalnog značenja,*
- *provođenje mjera za ostvarivanje dokumenata prostornog uređenja područne (regionalne) i lokalne razine,*
- *provođenje mjera aktivne zemljišne politike i uređenja građevinskog zemljišta,*
- *vođenje registra podataka iz informacijskog prostornog uređenja u skladu s ovim Zakonom.“* (podcrtao izrađivač Izvješća)

Od formiranja Grada (ranije općine) Kraljevice kao jedinice lokalne samouprave do sada su sačinjena slijedeća izvješća:

- Prvo, 1995. godine za razdoblje 1992. – 1995. godine;
- Drugo, 1999. godine za razdoblje 1996. – 1998. godine;
- Treće, 2003. godine za razdoblje 1999. – 2002. godine;
- Četvrto, 2006. godine za razdoblje 2003. – 2006. godine.

Ovo izvješće odnosi se na proteklo razdoblje (2006. – 2012. godine), odnosno **Izvješće o stanju u prostoru na dan 1. ožujka 2013. godine**. Prva tri Izvješća kao i pripadajući Programi mjera za unapređenje stanja u prostoru su rađeni prema starom *Zakonu o prostornom uređenju* kao dvogodišnji dokumenti. Zadnje Izvješće s pripadajućim Programom mjera je donesen prema *Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju* kao srednjoročni (četverogodišnji) dokument. Slijedeće Izvješće je trebalo izraditi 2010. godine, ali je u međuvremenu (kraj 2007. godine) donesen novi *Zakon o prostornom uređenju i gradnji* («Narodne novine» broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, i 50/12) prema kojem je ukinut Program mjera za unapređenje stanja u prostoru, a sadržaj Izvješća je izmijenjen te je propisano donošenje Pravilnika. Pravilnik je donesen 2010. godine, a obveza Izrade izvješća propisana je dvije godine od donošenja Pravilnika.

Ministar graditeljstva i prostornog uređenja donio je novi *Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima* Izvješća o stanju u prostoru (u daljnjem tekstu: Pravilnik) 5. listopada 2012. godine («Narodne novine» broj 117/12), čijim stupnjem je prestao važiti stari *Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima* Izvješća o stanju u prostoru («Narodne novine» broj 114/10 i 141/10).

Rok izrade Izvješća je 1. studeni 2013. godine. Zbog potrebe izrade Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Kraljevice, smatramo analizu stanja u prostoru neophodnom predradnjom za definiranje ciljeva Plana.

Sadržaj Izvješća propisan je člankom 7. Pravilnika. Člankom 9. propisano je da Izvješće grada izrađuje upravno tijelo grada, što za Grad Kraljevicu znači Jedinostveni upravni odjel. Nacrt Izvješća mogu izraditi i pravne osobe odnosno ovlaštene arhitekti i zavodi registrirani za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja, ali je JUO Grada Kraljevice odbio takve ponude i sam izradio ovo Izvješće.

- GIS

Od sredine 2012. godine Grad Kraljevica je počeo uvoditi u svoje radne procese GIS sustav Atlas 14[®]. Obavljen je gotovo sav terenski dio posla osim središta naselja Kraljevica te je uz pomoć orto-foto snimaka, vektoriziranog katastra i naše postojeće KIS baze podataka formirana prostorna baza podataka bazirana na adresnom modelu. Od ovog sustava razvija se niz aplikacija za praćenje stanja u prostoru od kojih su neke (manji dio) u uporabi, a dodatne treba tek ugovoriti i aplicirati. GIS je suvremeno i moćno oruđe kako za evidenciju i naplatu tako i za planiranje aktivnosti Grada.

- Zemljišno-knjižna evidencija

Provedeno je preoblikovanje zemljišno-knjižne evidencije za katastarske općine Bakarac, Kraljevica i Šmrika. Upućen je zahtjev za nastavak rada isturenih ureda suda i katastra na katastarskoj općini Veli Dol, ali za sada nije udovoljeno zahtjevu. Vektorizirani su svi katastri, te izrađen orto-foto snimak DOF 2.

3. Osnovna prostorna obilježja Grada Kraljevice

- Opći podaci

Grad Kraljevica nalazi se u Primorsko-goranskoj županiji, mikroregija Priobalje, prostorna cjelina P1b Riječki prsten. Graniči s Gradom Bakrom, Gradom Crikvenicom, Općinom Vinodolskom te morskim putem s Općinom Kostrena i Općinom Omišalj. Površina Grada je 17,53 km² na kopnu (prema podacima iz GIS-a Grada Kraljevice površina je 17,56 km²) i 3,64 km² u akvatoriju Kvarnerskog zaljeva. Duljina obale je 13,27 km¹. Ukupno ima 4568 stanovnika u šest naselja smještenih u Vinodolskoj dolini i na morskom pristanu: Bakarac, Kraljevica, Križišće, Šmrika te Veli i Mali Dol. U sklopu naselja Kraljevica je izdvojeno građevinsko područje naselja Podbanj, Bakarca Turinovo selo, a Šmrike Plovančići-Bobuši, Kuntija, Grmani i Neriz te Velog Dola Ožlak.

Na snimci iz zraka jasno su vidljive dvije reljefne cjeline

Grad Kraljevica se sastoji od četiri katastarske općine Bakarac (1,61 km²), Kraljevica (5,27 km²), Šmrika (6,12 km²) i Veli Dol (4,53 km²). Granice katastarskih općina se ne poklapaju u potpunosti s granicama naselja.

¹ Podaci iz PP PGŽ, PPU GK i GIS-a Grada Kraljevice

- Reljef

Prostor područja Grada Kraljevice sastoji se od dvije izrazite prirodno-geografske cjeline: primorsko bilo i unutrašnja flišna udolina (Vinodol).

Unutrašnje flišne udoline kao dijela Vinodolske doline koja se pruža od naselja Bakarac u Bakarskom zaljevu do naselja Veli Dol, odnosno Ožlaka. Od nadmorske visine +/- 0,00 m dolina se postepeno penje do Križišća i doseže visinu od približno 248 m/n.m., a potom se ponovno spušta prema Ožlaku koji leži na približno 190 m nadmorske visine.

Primorsko bilo se proteže paralelno s Vinodolskom udolinom i od nje je jasno ograničeno strmo odsječnim rubom u smjeru sjeverozapad – jugoistok i pomalo se uzdiže od Bakarskog zaljeva prema Crikvenici s najvišim točkama Kavranić (78 m) na ulazu u Bakarski zaljev preko Mižolova, Škabca i Orljaka do Beča (319,1 m) kao najvišeg vrha primorskog bila na području Grada i koje se kao pristran spušta do mora, odnosno Tihog i Vinodolskog kanala.

	km ²	udio u površini Grada
Primorsko bilo	7,99	46,10 %
Unutrašnja flišna udolina	9,54	53,83%
Ukupno:	17,53	100,00%

Sjeverna granica Grada proteže se rubom Vinodolske doline koji velikom strminom pada prema dnu doline. Ovaj strmi prisojni odsječak Vinodolske doline postepeno povećava svoju visinu od Bakarskog zaljeva, gdje dosiže na zapadnoj granici Grada (rub Strmca iznad rta Dobra kod Bakarca) 214 m.n.v., da bi dalje prema jugoistoku, iznad zaselka Šimići, na istočnoj granici, dosegao visinu 701 m u vrhu Dedomir.

- Klima

Temperature i padaline

Prosječna godišnja temperatura zraka je 14,2 °C, varira od 6,6 °C zimi do 22,5 °C ljeti. Srednja maksimalna je ljeti 27,2 °C, a srednja minimalna je zimi 3,1 °C.²

Prosječna godišnja količina padalina iznosi 1.219 mm. Distribucija padalina po godišnjim dobima je nepravilna. Najveća je mjesečna količina u studenom, a najmanja u kolovozu. Odnos je vidljiv i po osnovi mjesečnog kišnog faktora. Klima je perhumidna u svim zimskim mjesecima i studenom, humidna je u ožujku i listopadu, semihumidna u travnju i rujnu. Semiaridni su mjeseci najintenzivnije vegetacije svibanj i lipanj, dok su srpanj i kolovoz aridni. Očit je jesensko-zimski maksimum padalina, ali i nedostatne količine u ljetnom periodu koji može biti kritičan za opskrbu bilja, naročito na plitkim tlima krškog područja.

Klimatske prilike ukazuju ponajprije na veliku ukupnu godišnju količinu padalina i njihovu nepravilnu distribuciju. Njihova ukupna količina i raspored pogoduju intenzivnim procesima erozije i okršavanja, odnosno ispiranja tla.³

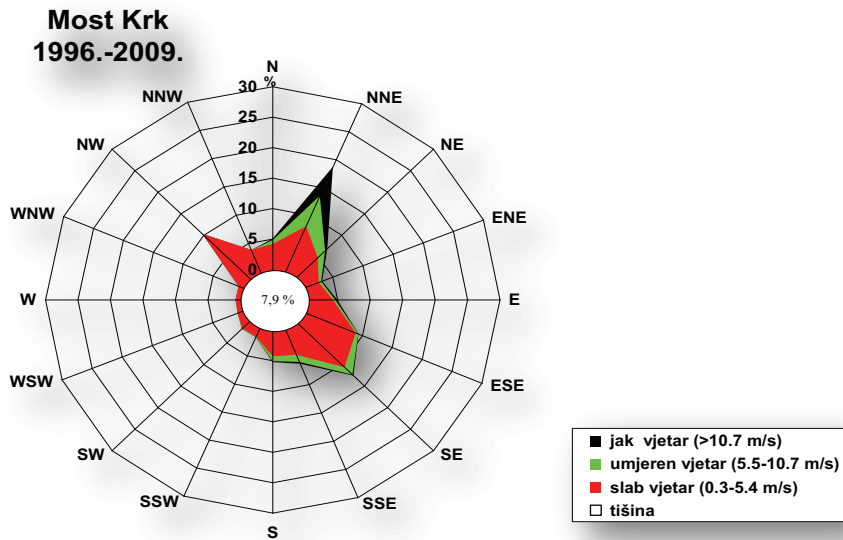
Vjetrovi

Najčešći smjerovi vjetra tijekom godine na području Mosta Krk su NNE (18.7%), SE (12.6 %) i NW (10.3 %). To su poznati vjetrovi bura, jugo i maestral. Bura je na Mostu Krk najčešća zimi (23.4 %), dok je u jesen nešto rjeđa (19.6 %). Prema 14-godišnjem periodu jak vjetar (≥ 6 Bf, 39 – 49 km/h) na području Mosta Krk javlja se prosječno 203.2 dana u godini dok se olujni vjetar (≥ 8 Bf, 62 – 74 km/h) prosječno javlja 114.6 dana godišnje. Na području Bakarca jak vjetar se javlja prosječno godišnje u 190.5 dana, a olujni 103.5 dana godišnje.

² Podaci su s klimatološke postaje Crikvenica

³ PPU Grada Kraljevice

Apsolutni maksimalni dnevni udar zabilježen je na mostu u prosincu 1996. godine iz NE smjera i iznosio je 58.9 m/s (212.4 km/h).⁴

Ruža vjetrova za most Krk

Zaključak: Klimatske prilike, a naročito jaka bura znatno utječu na planiranje prostora Grada. To utječe i na način gradnje te komunalno opremanje javnih prostora, ali ponajviše na mogućnost razvoja poljoprivrednih, turističkih i sportsko-rekreativnih djelatnosti.

- Priroda

Nacionalna ekološka mreža

PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE RH ⁵			
R.br.		Naziv područja	Oznaka
1.	Područja važna za divlje svojte i stanišne tipove	Gorski kotar, Primorje i sjeverna Lika	HR5000019
2.*		Škabac špilja	HR2000131
3.	Međunarodno važna područja za ptice	Gorski kotar, Primorje i sjeverna Lika	HR1000019
Ukupno:	3 područja; 1618,95 ha**		

* točkasti lokalitet

** površina je dobivena izuzimanjem zona preklapanja Područja važnih za divlje svojte i stanišne tipove i Međunarodno važnih područja za ptice

Nacionalna ekološka mreža Republike Hrvatske proglašena je Uredbom o proglašenju ekološke mreže, („Narodne novine“ broj 109/07). Na području Grada pod NEM-om je 1618,95 ha što čini 92,35 % površine Grada (44 % površine RH). „Sukladno Uredbi, ekološka mreža je sustav međusobno povezanih ili prostorno bliskih ekološki značajnih

⁴ Podaci iz *Studije vjetrovne klime za Bakarac, za luku Kraljevica uključujući uvalu Carevo, te za dio Bakarskog zaljeva uz Bakar* koju je izradio Državni hidrometeorološki zavod u travnju 2010. godine

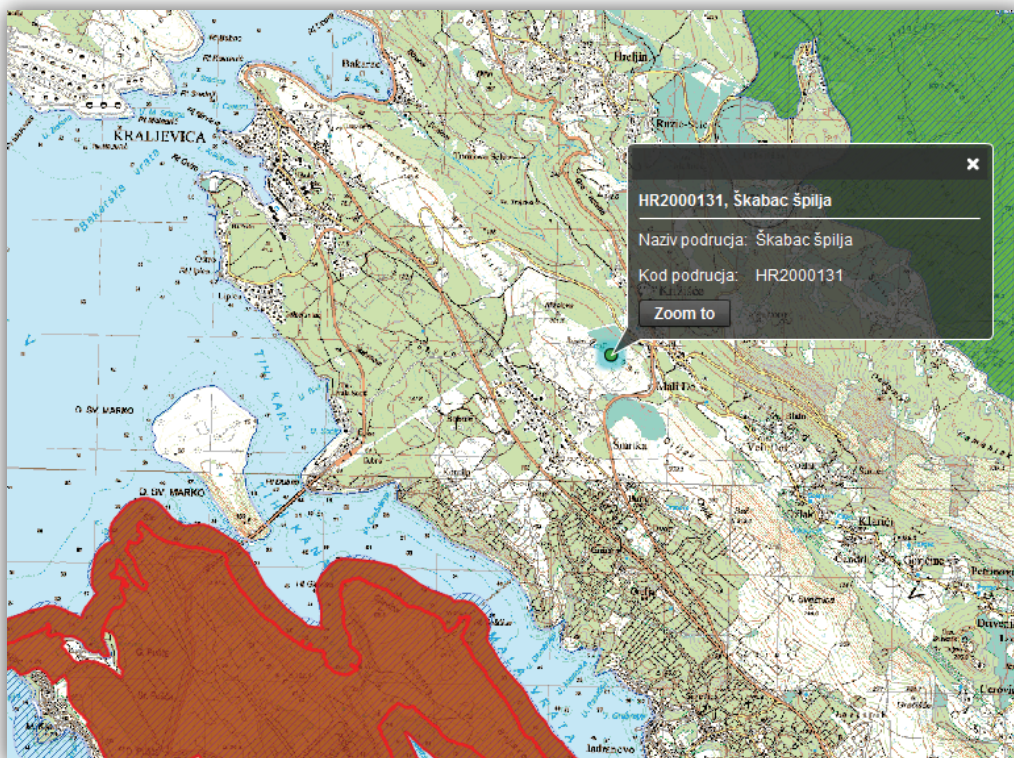
⁵ Podaci Državnog zavoda za zaštitu prirode

područja koja svojom uravnoteženom biogeografskom raspoređenošću značajno pridonose očuvanju ukupne prirodne ravnoteže i biološke raznolikosti. Nacionalna ekološka mreža Republike Hrvatske predstavlja temelj za proglašenje dijela Europske ekološke mreže poznate pod imenom NATURA 2000, koja će se protezati kroz dijelove teritorija Republike Hrvatske, a mora se proglasiti prije službenog pridruživanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.⁶

Područje oznake HR5000019 obuhvaća cjeloviti kompleks gorskih šuma, travnjake ugrožene na europskoj i nacionalnoj razini te kraške špilje i jame, a štite se: divlja mačka (*Felis silvestris*), mrki medvjed (*Ursus arctos*), ris (*Lynx lynx*) i vuk (*Canis lupus*). Mjere očuvanja 7 (Regulirati lov i sprječavati krivolov), 9 (Osigurati poticaje za tradicionalno poljodjelstvo i stočarstvo), 11 (Pažljivo provoditi turističko rekreativne aktivnosti), 18 (Sprječavati zaraštavanje travnjaka), 30 (Osigurati poticaje za očuvanje biološke raznolikosti (POP)), 4000 (skup mjera za šume) i 6000 (skup mjera za podzemlje).

Točkasti lokalitet HR200131 je špilja Škabac u kojoj se čuvaju endemične svojte, a mjera očuvanja je 6000. Za napomenuti je da špilja Škabac predstavlja i arheološki lokalitet te da bi je u svakom slučaju trebalo stručno istražiti, vrednovati, prezentirati i zaštititi.

Područje oznake HR1000019 obuhvaća slijedeće svojte: crna žuna (*Dryocopus martius*), jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca*), jastrebača (*Strix uralensis*), lještarka (*Bonasa bonasia*), mala muharica (*Ficedula parva*), mali čuk (*Glaucidium passerinum*), pjegava grmuša (*Sylvia nisoria*), planinski čuk (*Aegolius funereus*), planinski djetlić (*Dendrocopos leucotos*), primorska trepteljka (*Anthus campestris*), siva žuna (*Picus canus*), suri orao (*Aquila chrysaetos*), škanjac osaš (*Pernis apivorus*), tetrijeb gluhan (*Tetrao urogallus*), tropsti djetlić (*Picoides tridactylus*), vrtna strnadica (*Emberiza hortulana*) i zmijar (*Circaetus gallicus*). Predviđene su slijedeće mjere očuvanja: 7, 9, 11 i 4000.

Položaj špilje Škabac

⁶ formulacija iz PP PGŽ

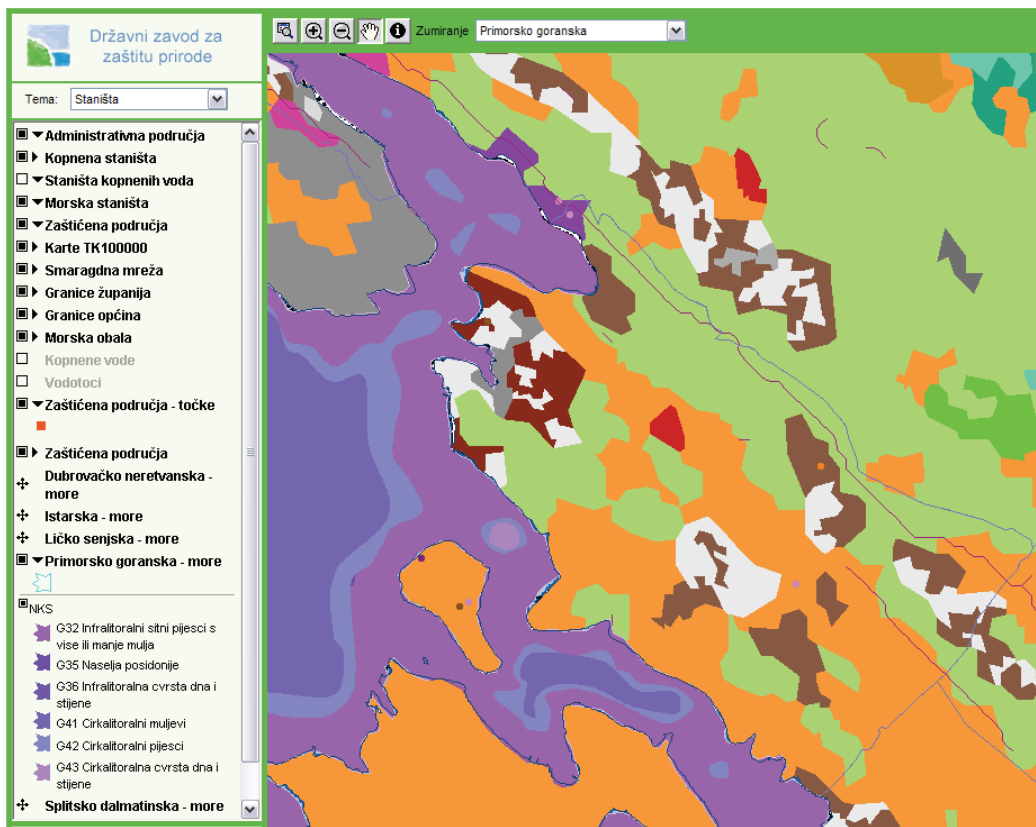
Natura 2000

POTENCIJALNA NATURA 2000 PODRUČJA ⁷			
R.br.		Naziv područja	Oznaka
1.*	Predložena Područja od značaja za Zajednicu	Škabac špilja	HR2000131
Ukupno:		1 područje*	

* točkasti lokalitet

Staništa

Područjem Grada prevladavaju slijedeća staništa prema Nacionalnoj klasifikaciji staništa – NKS („Narodne novine“ broj 119/09): E35 Primorske, termofilne šume i šikare medunca, i C35/D31 submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci / dračici, ostalo su kultivirane površine. Bilježe se i točkasta staništa B2211 točila primorskog mekinjaka, C3531 livade i pašnjaci šiljke i vlasastog zmijka i I1221 zajednica primorskog divljeg ječma. Što se tiče mora, prevladava G32 infralitoralni sitni pijesci s više ili manje mulja.⁸

Karta staništa na području Grada⁹

Prostornim planom uređenja Grada Kraljevice je propisano da je na području Lazine potrebno izvršiti potpunu inventarizaciju i valorizaciju faune i staništa, te eventualno izdvojiti neke posebno vrijedne i ugrožene vrste i površine (fragменти zamočvarene šikare sa stablima ugroženog i rijetkog poplavnog poljskog jasena). Nakon provedenih istraživanja bit će potrebno donijeti preporuke o najsvrsishodnijem načinu zaštite biološke raznolikosti udoline.

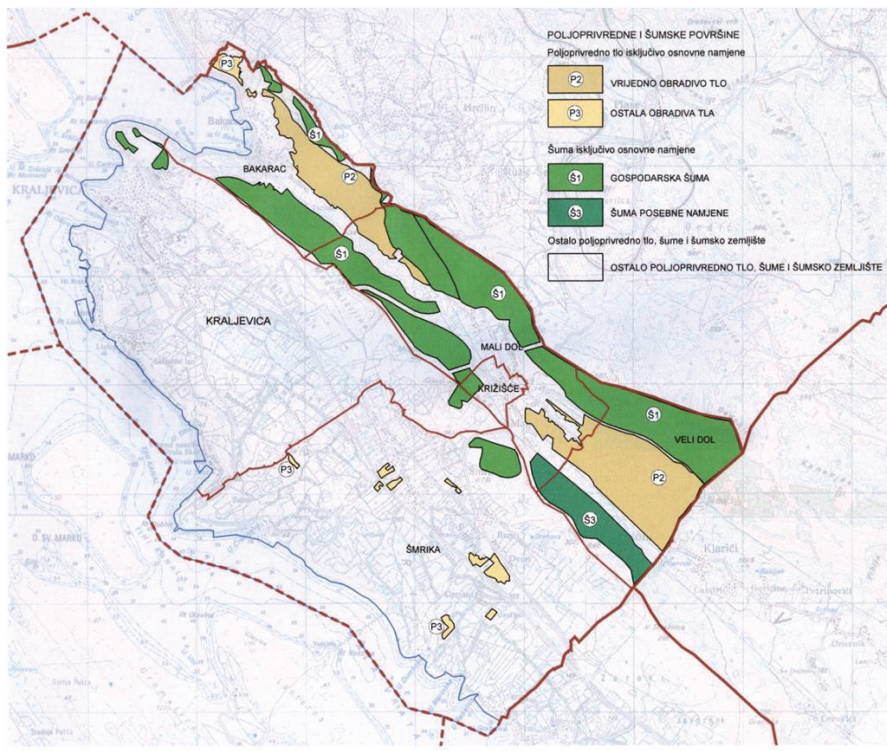
⁷ Podaci Državnog zavoda za zaštitu prirode

⁸ Portal Državnog zavoda za zaštitu prirode

⁹ Portal Državnog zavoda za zaštitu prirode

Zaključak: Područje Grada je pretežito urbanizirano područje s velikim udjelom građevinskog zemljišta i brojne prometne i infrastrukturne mreže, pa su prirodna staništa rijetka, malena i izolirana. Upravo zato treba posvetiti posebnu pažnju njihovoj zaštiti i sprečavanju devastacije.

- Poljoprivredno tlo i šume
 - **Vrijedno obradivo tlo (P2)** ili klasu boniteta 32 sačinjavaju pretežito kambična, antropogenizirana tla na kršu. To su, uz duboke crvenice, najbolja tla ovog područja, vrlo dobrih pedofizikalnih i pedokemijskih svojstava.
 - **Ostala obradiva tla (P3)** dolaze u klasi boniteta 42 i 52, a sačinjavaju ih rigolana tla koja su se razvila iz crvenice i smeđeg tla na vapnencu i dolomitu. Nalazimo ih na terasama krškog reljefa na području Bakarskog zaljeva i u zoni fliša Vinodolske drage.
 - Prostori koji alternativno čine ili su činili poljoprivredna tla pod livadama, pašnjacima i donekle oranicama, sve više zarastaju zajedno sa šumama, stoga su izdvojena u kategoriju **ostalih poljoprivrednih i šumskih tala (O)**. Prema katastarskom bonitetu, ta tla dolaze u klasi 61 i 62.
 - Prema namjeni, a sukladno odredbama Prostornog plana Županije, ovim Planom su izdvojene površine **gospodarskih šuma (Š1)**, ukupne površine 256 ha kojima gospodari *Uprava šuma Podružnica Delnice, Šumarija Rijeka, GJ Oštrovica*. Gospodarske šume služe za proizvodnju drva i drugih šumskih proizvoda, te osim gospodarske vrijednosti imaju i općekorisnu funkciju.
 - Osim šuma gospodarske namjene, na području Grada Kraljevice šumske površine razgraničene su i na **šume posebne namjene (Š3)**. To su šume koje se nalaze unutar područja zaštite prirodne baštine - zaštićenog krajolika Vinodol.

Poljoprivredne površine i šume (PPU Grada Kraljevice)

Poljoprivredno tlo i šume ¹⁰			
Vrsta	Oznaka	Površina	Udio u površini Grada
vrijedno obradivo tlo	P2	123,43 ha	7,04 %
ostala poljoprivredna obradiva tla	P3	13,39 ha	0,76 %
Ukupno A.	P	136,82 ha	7,80 %
gospodarska šuma	Š1	226,50 ha	12,92 %
šuma posebne namjene	Š3	29,40 ha	1,68%
Ukupno B.	Š	255,90 ha	14,60 %
ostalo poljoprivredno tlo	O	851,90 ha	48,60 %
Ukupno A. + ostalo	P+O	988,72 ha	56,40 %
sveukupno	P+Š+O	1244,62 ha	71,00 %

poljoprivredno zemljište

Na području Grada Kraljevice ima 988,72 ha poljoprivrednog zemljišta. Od toga je svega 123,43 ha vrijednog obradivog tla ili 12,48% vrijedno obradivo tlo odnosno ukupno obradivih tala je 136,82 ha ili 13,84%. Iz prethodne karte jasno je vidljivo da se sve obradive površine nalaze unutar Vinodolske doline, dok na području Kraljevice i Šmrike, osim vrtova na okućnicama sve površine su pašnjaci, koji bi se djelomično mogli nasaditi maslinama, bademima, lavandom i slično.

Poljoprivredno zemljište u vlasništvu RH - za područje Grada Kraljevice (ha) ¹¹						
katastarska općina	oranica	pašnjak	livada	vinograd	ukupno	udio
Bakarac	0,25	3,16	0	0	3,41	1,52%
Kraljevica	0	10,38	0	0	10,38	4,63%
Dol	0,17	118,29	1,48	0,04	119,98	53,49%
Šmrika	0	90,50	0,05	0	90,55	40,37%
Ukupno	0,42	222,33	1,53	0,04	224,32	100,00%
Udio	0,19%	99,12%	0,68%	0,02%	100,00%	

Od ukupnih 988,72 ha poljoprivrednog zemljišta, 224,31 ha je u vlasništvu RH. Pogledamo li strukturu vidjet ćemo da se te površine uglavnom nalaze u K.O. Dol i Šmrika te da su 99,12 % pašnjaci. Radi se o strmim i neplodnim rubnim padinama Vinodolske doline (kamenjar) te o manje kvalitetnim dijelovima padine podno Šmrike. Budući da je najveći dio K.O. Kraljevica i K.O. Bakarac 1991. godine bio građevinsko zemljište, poljoprivredno zemljište u tim katastarskim općinama nije prešlo u vlasništvo RH, već Grada Kraljevice. U slijedećoj tablici su prikazane te površine. Struktura zemljišta za sada nije obrađena. Sva kvalitetnija zemljišta na području Grada su u privatnim česticama.

Poljoprivredne površine u vlasništvu Grada Kraljevice (ha) ¹²		
Katastarska općina	Površina	Udio u površini Grada
Bakarac	19,75	1,13 %
Kraljevica	82,49	4,71 %
Ukupno	102,24	5,84 %

šume

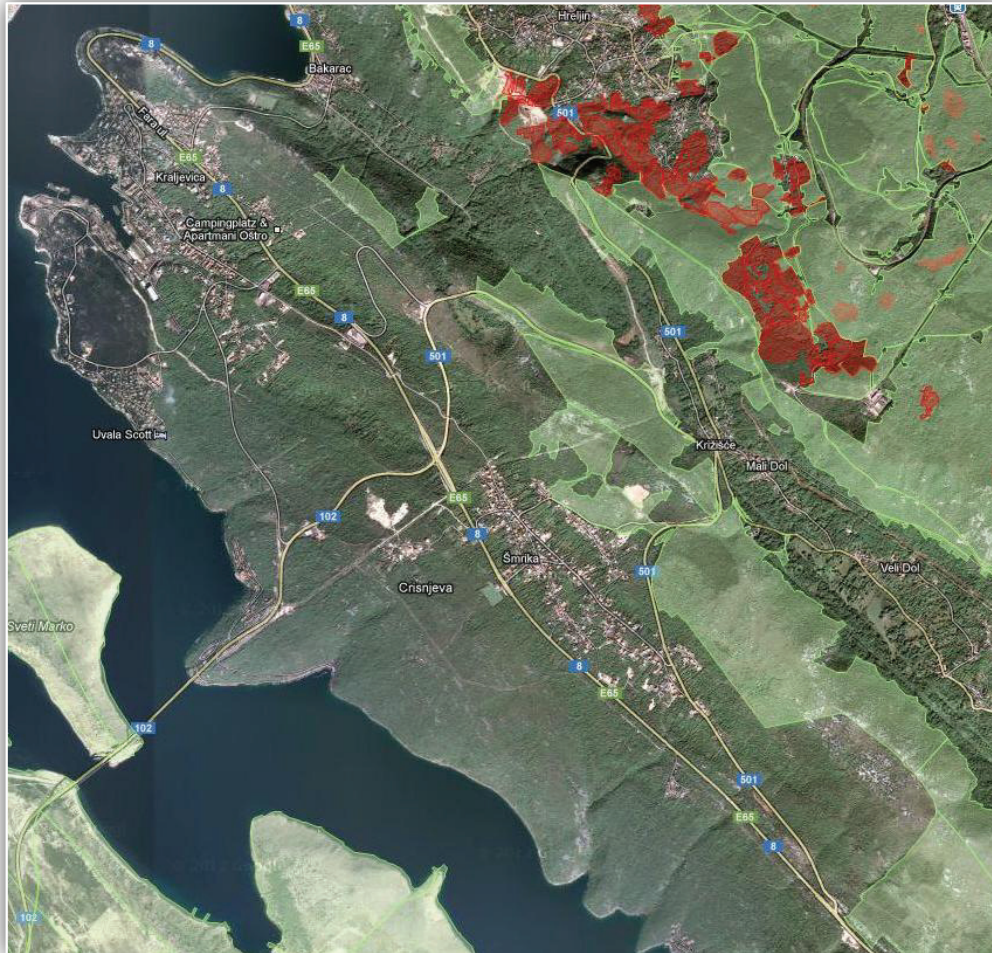
Prema podacima iz PPU Grada Kraljevice ukupno na području Grada ima 255,90 ha šuma. Najvećim dijelom kvalitetnih šuma gospodare Hrvatske šume d.o.o., Uprava šuma

¹⁰ PPU Grada Kraljevice

¹¹ Program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu RH - za područje Grada Kraljevice

¹² GIS Grada Kraljevice

Podružnica Delnice, Šumarija Rijeka, Gospodarska jedinica Oštrovica (925). S obzirom da se Odjeli ne poklapaju s granicama teritorijalnih jedinica, podatke o šumama na području Grada nismo uspjeli dobiti. Podaci o šumama na razini gospodarske jedinice Oštrovica mogu se naći na portalu Hrvatskih šuma. Na području Grada su Odjeli 1, 2, 3, 18, 21 i 22 svi u području Vinodolske doline.

Šumske površine kojima gospodari Uprava šuma Podružnica Delnice, Šumarija Rijeka, GJ Oštrovica (925)¹³

Zaključak: Velika većina poljoprivrednog zemljišta je loše kvalitete i nepodesno za intenzivno obrađivanje. Vrlo je visok udio pašnjaka. Kvalitetno poljoprivredno zemljište nalazi se unutar Vinodolska doline, usitnjeno je i u privatnom je vlasništvu. Na području Grada ne postoji ni jedno registrirano poljoprivredno domaćinstvo čak ni kao dopunska djelatnost. Iz svih tih razloga poljoprivredno zemljište se ne koristi na adekvatan način. Šume čine samo 14,6 % površine Grada te ih je potrebno posebno čuvati.

- Lovstvo

Područje Grada Kraljevice spada u zajedničko otvoreno lovište VIII/126 „Hreljin“. Lovozakupnik je lovačko društvo „Srndać“ iz Hreljina koje je pod imenom „Žalac“ osnovano

¹³ Geo-portal Hrvatskih šuma – pregled javnih podataka

1945. godine. Na našem području djeluju dvije lovne jedinice: L. J. Kraljevica – Bakarac s 14 članova i L. J. Križišće – Šmrika s 27 članova.¹⁴ Cijelo lovište obuhvaća 5.730 ha, obuhvaća i cijelo područje Grada Kraljevice te se prostire od morske obale do Tuhobića na 1106 m n. v. Podatke o lovnogospodarskoj osnovi imamo samo za cijelo lovište.

Divljač u lovištu

Glavne vrste divljači	Bonitet lovišta	Lovnoproductivna površina (LPP)	Matični fond	Odstrjel	Trofejni prvaci
		ha	grla	grla	CIC-ovih bodova
Jelen obični	III	1600	24	4	202,06
Srna obična	III	1800	72	12	120,10
Divlja svinja	III	1300	22	10	123,65
Smeđi medvjed	I	2100	5	1	-

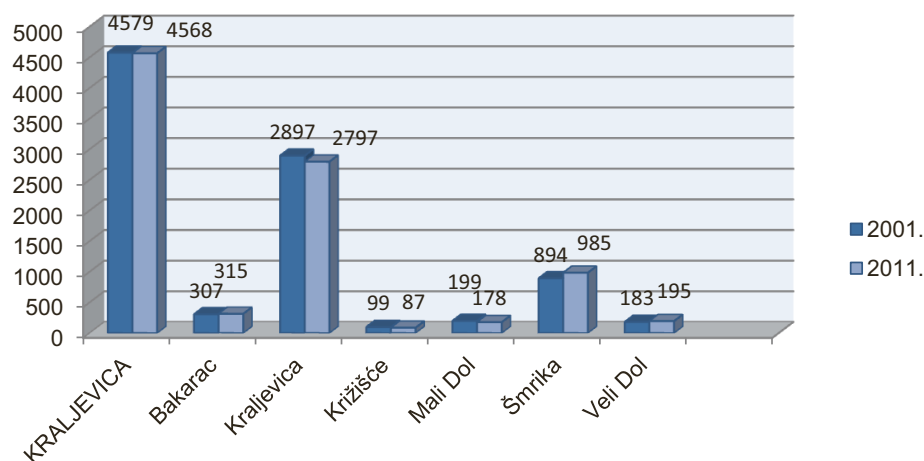
Sporedne vrste divljači značajnije za lovstvo jesu: zec obični (5 repova), lisica (20 repova), jazavac (2 grla) i kuna bjelica (15 repova), a od migratornih vrsta šljuka bena (84 kljuna) i prepelica pućpura (150 kljunova). Brojke u zagradi označavaju prosječni godišnji odstrjel.

Lovnogospodarska i lovnotehnička opremljenost lovišta

U lovištu se nalazi 12 hranilišta za divljač, 35 pojilišta, 90 solišta, 3 automatske hranilice i 2 mečilišta za medvjeda, 3 visoke zatvorene čeke, 1 visoka natkrivena čeka i 1 visoka otvorena čeka¹⁵

- Stanovništvo

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine Grad ima 4568 (2001. godine 4579) stanovnika, od čega u naselju Kraljevica živi 2797 stanovnika (2001. godine 2897), u Šmriki 985 (2001. godine 894), na Bakarcu 315 (2001. godine 307), u Malom Dolu 178 (2001. godine 199), u Velom Dolu 195 (2001. godine 183) i u Križišću 87 (2001. godine 99).¹⁶

Usporedba broja broja stanovnika 2001. i 2011. godine po naseljima

¹⁴ Podaci Lovачkog društva „srndač“ Hreljin

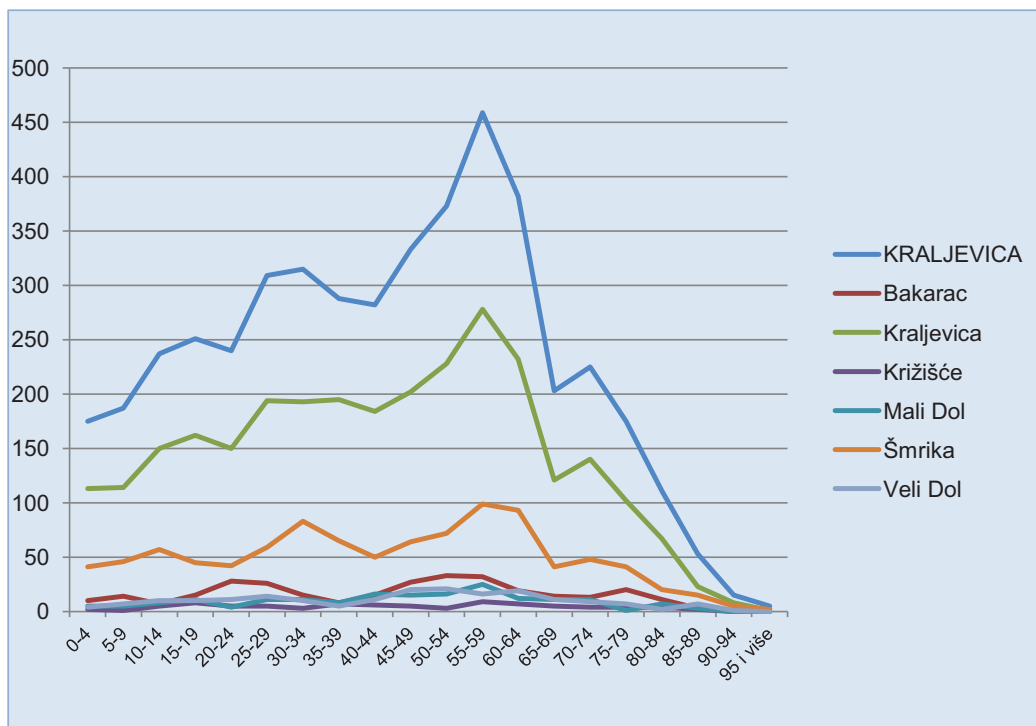
¹⁵ Podaci Lovачkog saveza Primorsko-goranske županije

¹⁶ Državni zavod za statistiku – popisi stanovništva 2001. i 2011. godine

Iz zbirnog podatka moglo bi se očitati da je Kraljevica demografski statičan grad, ali analiza dvaju najvećih naselja pokazuje nam da se unutar gotovo istog broja stanovnika (indeks 0,998) znatno smanjuje naselje Kraljevica (indeks 0,937), a povećava naselje Šmrika (indeks 1,102). Slična situacija je i s Malim Dolom i Križišćem te Velim Dolom, ali oni u ukupnoj populaciji sudjeluju vrlo malo. Razlog tome su prvenstveno imovinsko-pravni odnosi, a potom i urbanistički uvjeti, dok infrastrukturna opremljenost ima manji utjecaj i rezultirala bi suprotnim učinkom. Ako usporedimo podatke s Primorsko-goranskom županijom (indeks 0,97, 2011. godine 296.195 stanovnika, 2001. godine 305.505 stanovnika) i Republikom Hrvatskom (indeks 0,97, 2011. godine 4.284.889 stanovnika, a 2001. godine 4.437.460 stanovnika) gdje je pad broja stanovnika znatno veći, možemo biti zadovoljni, međutim ipak smo od mjera razvojnih politika Grada očekivali bolje rezultate.

Prema projekcijama temeljenim na očekivanom natalitetu fertile dobne skupine i mortalitetu cjelokupne populacije Kraljevica bi 2021. godine trebala imati 4.549 stanovnika, a 2031. godine 4.385 stanovnika.¹⁷ Dakle demografske smjernice upućuju na daljnje smanjenje broja stanovnika. Pri tome nisu uzeti u obzir učinci razvojnih mjera, primjerice razvoja prometne infrastrukture jer zbog izgradnje riječke zaobilaznice u profilu autoputa do Križišća očekujemo migraciju dijela stanovnika Rijeke prema Šmriki i Kraljevici. Mjere gospodarske politike trebale bi prvenstveno zaustaviti odljev mlađih i obrazovanih naraštaja stanovništva.

Opći trend starenja stanovništva u Hrvatskoj još je izraženiji u Gradu Kraljevici. Prosječna starost je 44,5 godina (2001. godine 40,3). Prosječna starost u Republici Hrvatskoj je 41,7 godina (2001. godine 39,3), a u Primorsko-goranskoj županiji 43,9 godina (2001. godine 41).¹⁸ To nam govori dvije stvari: prvo, da spadamo u razvijeniju sredinu u Hrvatskoj jer je poznato da je natalitet manji u razvijenijim krajevima, a drugo, da Kraljevica zbog slabog gospodarskog potencijala i skupih uvjeta stambenog zbrinjavanja nije atraktivna za veći mehanički priliv iz nerazvijenijih krajeva Hrvatske i okruženja.

Starost prema dobnim skupinama i naseljima

¹⁷ Nacrt konačnog prijedloga Prostornog plana Primorsko-goranske županije

¹⁸ Državni zavod za statistiku – popisi stanovništva 2001. i 2011. godine

Ukupno na području Grada je 1821 kućanstava (2001. godine 1662) što znači da je prosječno kućanstvo od 2,51 osobe (2001. godine 2,76). Za usporedbu u Republici Hrvatskoj je 2,79, a u Primorsko-goranskoj županiji 2,52. U Bakarcu je 138 kućanstva (2,28), u Kraljevici 1109 (2,52), u Križišću 31 (2,81), u Malom Dolu 75 (2,37), u Šmriki 381 (2,56), a u Velom Dolu 83 (2,35).¹⁹ I u ovom se segmentu Grad Kraljevica razvija u očekivanom smjeru. Broj članova obitelji se i dalje smanjuje i manji je od prosjeka Republike Hrvatske i Primorsko-goranske županije. Nemamo podataka koji bi pokazali povezanost starosne dobi i broj članova kućanstva, ali usporedbom podataka o kretanju broja stanovnika i broja članova obitelji može se zaključiti da su kućanstva s manjim brojem članova prvenstveno staračka domaćinstva, dok u sredinama u kojima raste broj stanovnika (Šmrika) broj članova je veći. Usporedba pak kontingenata starosnih skupina u dva najveća naselja govori da nema većih odstupanja.

Zaključak: Iako je pad broja stanovnika manji nego u RH i PGŽ, očigledno je da mjere razvojnih politika nisu dale dovoljan učinak. Uvjeti stanovanja (urbanizam, društvena i komunalna infrastruktura) i stjecanja stambenog prostora (relativno visoke cijene zemljišta, loši imovinsko-pravni odnosi) te loša gospodarska situacija nisu, uz nisku stopu nataliteta, omogućili veći mehanički priliv stanovništva iz drugih krajeva.

- Podaci o stambenim jedinicama

Prema popisu iz 2011. godine na području Grada je bilo 2800 stambenih jedinica (2001. godine 2422). Od toga 2251 (2001. godine 1952) su namijenjene za stalno stanovanje, a 549 (2001. godine 453) su za odmor. Ostale podatke iz popisa stanovništva 2011. godine još nemamo, pa prenosimo podatke iz 2001. godine. U 17 sedamnaest stambenih jedinica se obavljala djelatnost. Stalno je bilo nastanjeno 1607 stambenih jedinica. Sve su imale imaju struju, 1584 vodovod, 1557 kanalizaciju (ili septičku jamu), a 297 centralno grijanje. Trendovi kretanja i odnosi izgradnje stambenih jedinica i broja stanovnika najbolje su vidljivi iz slijedeće tablice:

	Stambene jedinice			Stanovnika	Stanovnika/stambenoj jedinici	
	Stalno stanovanje	Povremeno stanovanje	Ukupno	Broj	Stalno stanovanje	ukupno
Kraljevica 2001.	1952	453	2422	4.579	2,35	1,89
Kraljevica 2011.	2251	549	2800	4.568	2,03	1,63
PGŽ 2011.	144.501	50.565	195.066	296.195	2,05	1,52
RH 2011.	1.923.522	333.993	2.257.515	4.284.889	2,28	1,90

Odnos broja stanovnika i stambenih jedinica

Zaključak: Vidljivo je da je u proteklih deset godina značajno pao broj stanovnika po stambenoj jedinici što se poklapa i sa trendom pada broja članova obitelji. Ukoliko se taj trend nastavi bit će nužna nova izgradnja unatoč stagnaciji broja stanovnika. Taj broj je manji nego u Primorsko-goranskoj županiji, a pogotovo u Republici Hrvatskoj u cjelini. Interesantan je podatak da je u PGŽ znatno veći postotak stambenih jedinica za povremeno stanovanje u odnosu na Grad Kraljevicu, što u praksi znači izostanak vikend naselja na području Grada, a što smatramo dobrim.

¹⁹ Državni zavod za statistiku – popisi stanovništva 2001. i 2011. godine

4. Grad Kraljevica u okviru prostornog uređenja Primorsko-goranske županije

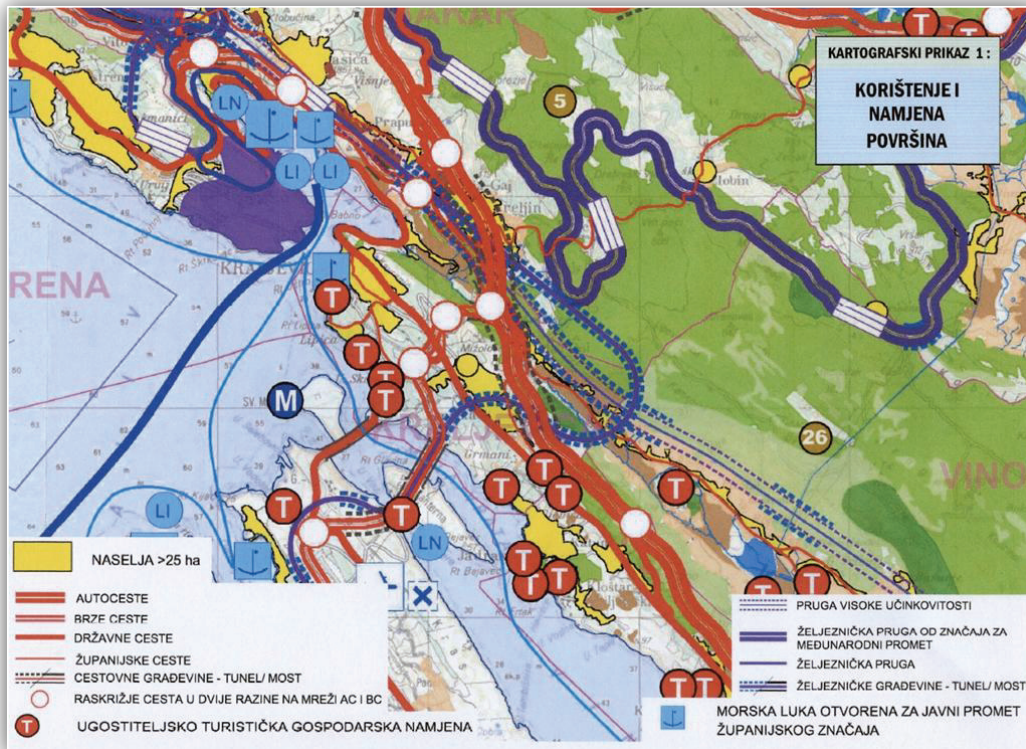
Grad Kraljevica se nalazi u središnjem dijelu Primorsko-goranske županije mikroregija Priobalje, prostorna cjelina P1b Riječki prsten.²⁰ Njenih 17,57 km² čini 0,49% površine PGŽ dok 4568 stanovnika čini 1,54% ukupnog stanovništva PGŽ.

Položaj Grada Kraljevice u Primorsko-goranskoj županiji

Upravo je njen položaj na razmeđu puteva kopno – more i sjever jug odredio njenu ključnu ulogu u razvojnim planovima Primorsko-goranske županije. Izmještanje i izgradnja značajnih lučkih kapaciteta (kontejnerski terminal i LNG) na sjevernom dijelu otoka Krka diktira razvoj jake prometne infrastrukture u vidu nove brze ceste i nove željezničke pruge s novim mostom za otok Krk. Realizacija te industrijske zone u punom opsegu rezultiralo bi prolaskom 10.000 kontejnera kroz Kraljevicu dnevno. Ta činjenica će značajno utjecati na mogućnosti razvoja i planiranja prostora na području Grada. Dodatno, kroz područje Grada prolazi i trasa pruge visoke učinkovitosti Trst/Kopar – Rijeka – Karlovac – Zagreb/Split i autoput Rupa – Mali Svib – Križišće – Žuta Lokva.

²⁰ Prostorni plan PGŽ

Izvod iz PPU PGŽ – korištenje i namjena površina

Druga činjenica šireg značaja koja određuje razvoj i planiranje Grada je njegov položaj u „Riječkom prstenu“ što s razvojem brze cestovne mreže omogućava brži razvoj Grada kao rezidencijalnog središta s ugodnim uvjetima stanovanja na svega desetak minuta od središta Rijeke. Zato vjerujemo da će u skorije vrijeme doći do veće potražnje za stambenim prostorom i zemljištem za gradnju te značajnijeg mehaničkog priliva stanovništva.

Morska obala na području Grada pripada u dva prirodna okruženja: Bakarski zaljev i Vinodolski kanal. Dok Bakarski zaljev karakterizira visoka industrijaliziranost nasuprotne obale što utječe na mogućnosti planiranja djelatnosti i na našoj strani zaljeva, Vinodolski kanal je u velikoj mjeri prirodan i neizgrađen s naglašenim turističko-ugostiteljskim djelatnostima, što omogućava i Kraljevici razvoj u tom smjeru.

Mogućnosti i smjer razvoja Grada sadržan je i u slijedećoj tablici koju prenosimo iz Prostornog plana Primorsko-goranske županije.

Općina / Grad	Industrija	Građevinarstvo	Promet	Ugostiteljstvo i turizam	Trgovina
Kraljevica	II	III	I	II	III

Planirani intenzitet djelatnosti prema Prostornom planu PGŽ

Zaključak: Središnji i ključan položaj Grada u okviru Primorsko-goranske županije u velikoj mjeri određuje smjernice i mogućnosti njegovog razvoja i načina planiranja prostornih aktivnosti. S jedne strane omogućava kvalitetan razvoj, a s druge stvara i brojna ograničenja. Na većinu tih odrednica koje su zacrtane u Prostornom planu Primorsko-goranske županije nije moguće značajnije utjecati, već je potrebno smišljeno iskoristiti mogućnosti, a utjecaj mogućih ograničenja svesti na minimum.

II. ANALIZA I OCJENA STANJA, PROVEDBE I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

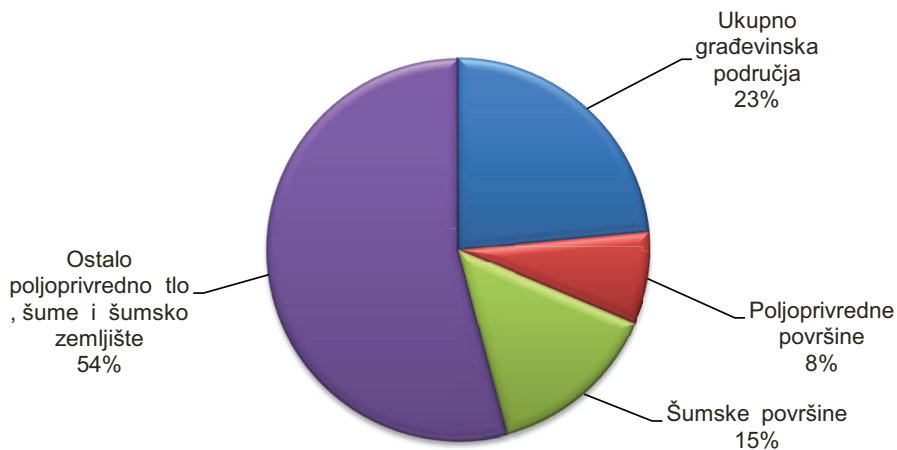
1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Grada Kraljevice

- Kopno

Prostorna struktura korištenja i namjene površina uvjetovana je položajnim, prirodnim, demografskim, proizvodnim i povijesno-kulturološkim odrednicama, a definirana je Prostornim planom uređenja Grada Kraljevice.

Broj		Ukupno ha
1.	Građevinska područja naselja	276,2
2.	Proizvodna i poslovna namjena	25
3.	Ugostiteljsko turistička namjena	68,19
4.	Sportsko-rekreacijska namjena	14,9
5.	Građevine i površine infrastrukturne namjene	10,17
6.	Groblja	4,19
7.	Ostala namjena (turistički, trgovački i poslovni sadržaji)	12,95
8.	Ukupno izdvojena građevinska područja (2. do 7.)	135,4
9.	Ukupno građevinska područja (1.+8.)	411,6
10.	Poljoprivredne površine	136,82
11.	Šumske površine	255,9
12.	Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište	948,27
13.	Ukupno poljoprivredno i šumsko tlo (10. do 12.)	1340,99
14.	UKUPNO	1752,59

Površine prema namjeni²¹

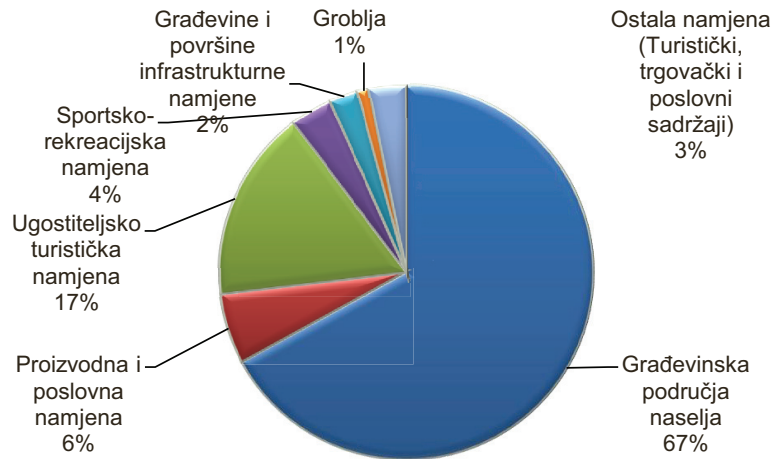
Udio pojedinih kultura u ukupnoj površini Grada²²

Iz prikaza je jasno vidljivo da je čak 54% Ostalo zemljište koje je nepodesno za intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju. S obzirom da je izgrađeno svega 64,8% građevinskog područja naselja te nema potrebe za proširenjem, a i poslovne i turističke zone su izgrađene u malom postotku, slobodni prostor bi trebalo čuvati kao dio izvornog krajolika staništa autohtonih

²¹ PPU Grada Kraljevice

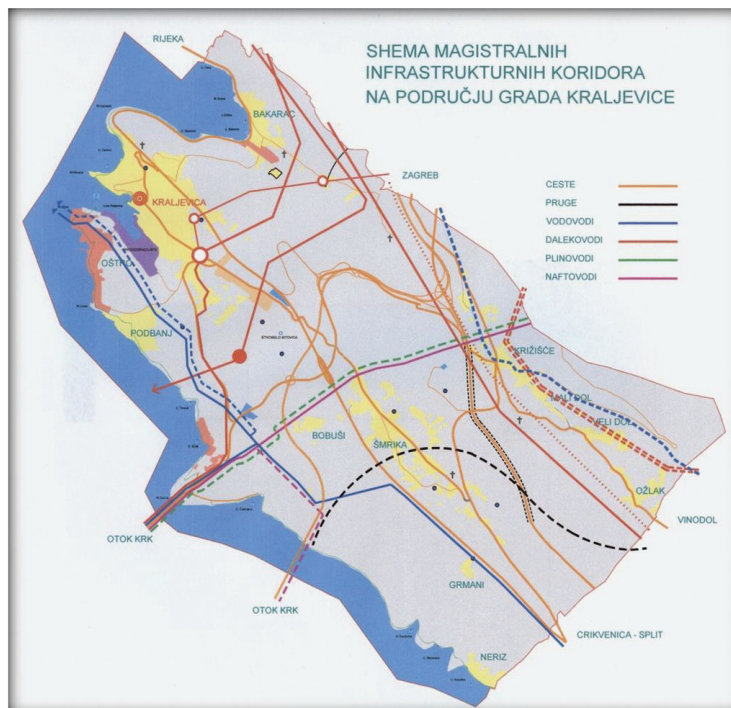
²² PPU Grada Kraljevice

biljnih i životinjskih vrsta i kao mogućnost razvoja za buduće generacije. Međutim to je vrlo teško ostvariti s obzirom na velik broj prometnih i infrastrukturnih koridora koji presijecaju izvorni krajobraz.

Struktura građevinskih područja²³

Struktura građevinskih područja sugerira da se radi o Gradu kao rezidencijalnom području, oslonjenom na Rijeku kao regionalni centar te velike proizvodne i poslovne komplekse u okolici (Rijeka, Omišalj, Kukuljanovo, Kostrena) što upućuje na promišljanja o budućem razvoju Grada. Druga po veličini površina planirana je za ugostiteljsko-turističku namjenu. Mada su većinom još neizgrađene, prvenstveno zbog imovinsko pravnih zapreka, ostavljaju mogućnost za značajan razvoj u tom području.

Shema magistralnih postojećih i planiranih koridora

²³ PPU Grada Kraljevice

Položaj Grada na raskrižju putova Rijeka – Split i Zagreb – otoci rezultirao je velikom količinom magistralne infrastrukture koja u velikoj mjeri ispresijeca sav teritorij Grada što je vidljivo iz donje karte. Zaštitni koridori tih infrastrukturnih objekata čine preko 25% ukupne površine Grada.

Zaključak: Grad Kraljevica spada među najmanje jedinice lokalne samouprave u Primorsko-goranskoj županiji (manji su samo Grad Kastav i Općina Kostrena). Njenih 17,57 km² čini 0,49% površine PGŽ dok 4568 stanovnika čini 1,54% ukupnog stanovništva PGŽ. Stoga nije čudno da čak 23% površine Grada čine građevinska područja. S obzirom da je zahvaljujući svom položaju područje Grada ispresijecano brojnom magistralnom infrastrukturom, prostorne mogućnosti za kvalitetnije planiranje su vrlo limitirane.

- More

Sa svojih 364 ha morske površine čine 17% ukupne površine Grada što je značajan udio i po svojoj naravi daje značajan pečat strukturi djelatnosti i prostorne organizacije Grada. Prostornim planom uređenja morske površine su podijeljene na lučka područja, prirodne i uređene plaže te plovne putove.

Brodogradilište je luka posebne namjene – brodogradilišna luka državnog značaja. Ostale luke su luke otvorene za javni promet. Njima upravlja Županijska lučka uprava Bakar – Kraljevica. Prema odredbama PPU-a luka Kraljevica je luka županijskog značaja s bazenima uvala Kraljevica, uvala Carevo, rt Lipica i uvala Trnova. Luke lokalnog značaja su luka Bakarac s bazenima uvala Bakarac i uvala Dobra i luka Črišnjeva s bazenima uvala Črišnjeva, uvala Dumboka i uvala Rasatica. Prema *Naredbi o razvrstaju luka otvorenih za javni promet na području Primorsko-goranske županije* („Narodne novine“ broj 32/11 i 117/12) na području Grada Kraljevice postoji 9 luka otvorenih za javni promet i sve su lokalnog značaja.

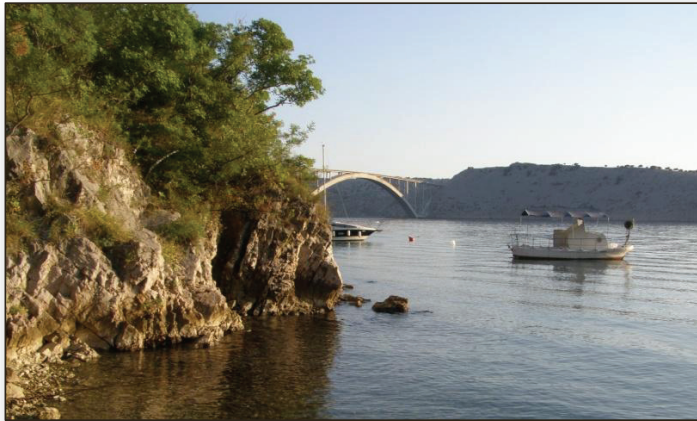
	Luka	Površina morskog dijela (ha)	Površina kopnenog dijela (ha)	Broj komunalnih vezova	Broj komercijalnih vezova	Planirani broj vezova prema PPU
1.	Bakarac	1,437	0,161	36	0	200
2.	Črišnjeva	4,967	0,596	130	19	200
3.	Kraljevica	4,716	0,382	136	13	149
4.	Dobra (Bakarac)	0,872	0,267	0	0	50
5.	Carevo (Kraljevica)	3,340	0,281	103	0	400
6.	Lipica (Kraljevica)	2,240	0,181	0	0	200
7.	Trnova (Kraljevica)	0,392	0,654	12	0	100
8.	Dumboka (Šmrika)	1,280	0,100	32	0	100
9.	Neriz (Šmrika)	1,289	0,306	61	0	200
	UKUPNO	20,533	2,928	510	32	1599

Pregled površina i kapaciteta luka²⁴

Za luke Bakarac i Dobra izrađeni su projekti rekonstrukcije i uređenja i ishođeni akti za gradnju s ukupnim dodatnim kapacitetom od 103 plovila što znači da ukupno ima 139 vezova. Za rekonstrukciju dijela luke Kraljevice izrađen je projekt rekonstrukcije i ishođen akt za građenje s 39 vezova. Za luku Carevo izrađeno je idejno rješenje sa 137 komunalna i 223 komercijalna veza. Nedostatak vezova kako za domaće stanovništvo tako i za gravitirajuće pa i za šire područje ovog dijela srednje Europe je stalno prisutan i potrebno je uložiti napor za povećanjem vezova do broja limitiranog mogućnostima reljefa i Prostornim planom uređenja. Za luku Trnova izrađen je urbanistički plan uređenja, a u izradi je idejni projekt. Za

²⁴ Podaci Županijske lučke uprave Bakar - Kraljevica

luku Črišnjeva u izradi je detaljni plan uređenja. Istovremeno na području Grada ima nekoliko lokacija s nelegalnim vezovima, prvenstveno u uvali Sansovo, plaži Carevo, plaži Oštro, Javorišću, na potezu Trnova – Grabrova i uvala Marenska. Izgradnjom planiranih i projektiranih vezova uklonili bi se nelegalni vezovi. Također je planirano privezište za turističku zonu Uvala Scott kapaciteta 200 vezova i za koje je u izradi idejni projekt.

Prostornim planom uređenja predviđene su slijedeće uređene plaže: Bakarac, Sansovo, Carevo, Oštro, Javorišće, Uvala Scott i Marenska. Za sada ni jedna ne zadovoljava uvjete za proglašenje uređenom plažom. U tijeku je ishođenje koncesije za dio plaže Oštro, čime se stječe preduvjet za uređenje plaže. Predviđene su tri prirodne plaže na potezu od Javorišća do uvale Grabrova.

Zaključak: Planiranju načina korištenja mora i obale treba pristupiti izuzetno savjesno. Svjesni smo da je more najveće bogatstvo našeg Grada i da je diktiralo njegov razvoj kroz cijelu povijest, a isto tako će biti i u budućnosti. Sve su veće potrebe za korištenjem mora i obale kako za gospodarsku djelatnost tako, ako ne još i više za sportsko-rekreativne aktivnosti od kupanja do sportskog ribolova i jedrenja. Ipak zadovoljavanje tih potreba treba prvenstveno tražiti kroz uređenje postojećih, a neuređenih zaposjednutih površina dok bi netaknute dijelove obale trebalo sačuvati i očistiti od sporadičnih nelegalnih prigradnji i oblika devastacije. To se jednako odnosi i na plaže i na vezove.

- Vode

Stalni vodotoci se na području Grada nalaze samo unutar Vinodolske doline. Oni u području Turinovog sela i Bakarca slijevaju se u Bakarački rov, a oni na području Križišća su jedan od izvora crikveničke rijeke Dubračine.

Oznaka	Naziv	Voda 2. reda	Duljina vodotoka (m)
8.21	Bakarački rov	da	2939,78
8.21.1	Dragisina	da	657,11
8.21.2	Turinovo	da	614,23
8.21.2.1	Turinovo - lijeva pritoka	da	411,30
8.21.2.1.1		da	128,02
8.21.2.2	Turinovo - desna pritoka	da	50,35
8.21.3		da	649,89
8.21.4	Bakarački rov - lijeva pritoka	da	379,08
8.22.2	Dubračina - gornji tok	da	1919,29
UKUPNO			7749,05

Vodotoci na području Grada Kraljevice²⁵

²⁵ Podaci „Hrvatskih voda“ - Vodnogospodarski odjel za slivove sjevernoga Jadrana

2. Sustav naselja

Grad Kraljevica se sastoji od 6 naselja: Bakarac NA1 (s izdvojenim građevinskim područjima Luke NA 2, Turinovo selo NA 3 i Francezovo NA 4), Kraljevica NA 5, 6, i 7 (s izdvojenim građevinskim područjem naselja Podbanj NA 8), Križišće NA 16, Mali Dol Na 14 i 15, Šmrika NA 9 i 19 (s područjem Plovančiči-Bobuši Na 19₁ i NA 10, Kuntijom NA 11, Grmanima NA 12 i Nerizom NA 13) i Veli Dol NA 17 (s izdvojenim građevinskim područjem naselja Ožlak NA 18).

Sustav naselja Grada Kraljevice

Sva naselja povezana su državnim (samo Križišće – Veli Dol i Križišće Mali Dol županijskim) cestama. Izdvojena područja naselja su povezana lokalnim i nerazvrstanim cestama osim Neriza koji nema poveznicu s ostalim naseljima na teritoriju Grada Kraljevice, već je cestovno povezan preko područja Grada Crikvenice, na koju je i infrastrukturno oslonjen. Rješavanje tog nedostatka za sada nema ekonomsku isplativost.

	Površina ²⁶		Stanovništvo ²⁷		Gustoća
	Km ²	%	Stanovnika	%	Stanovnika/km ²
Bakarac	1,61	9,2	315	6,90	191
Kraljevica	5,63	32,1	2.797	61,23	483
Križišće	0,19	1,1	87	1,90	378
Mali Dol	2,48	14,1	178	3,90	73
Šmrika	5,75	32,8	985	21,56	173
Veli Dol	1,87	10,7	195	4,27	117
Naknadno popisani		Ø	11	0,24	Ø
KRALJEVICA	17,53	100,00	4.568	100,00	261
PGŽ	3.588		296.195		83
RH	56.594		4.284.889		76

Površina, broj stanovnika i gustoća naseljenosti po naseljima

²⁶ GIS JU Zavod za prostorno uređenje PGŽ

²⁷ DZS Popis stanovništva 2011.

Iz gornje je tablice vidljivo da je Kraljevica ne samo površinom i brojem stanovnika najveće naselje na području Grada, već i da je najveća i gustoća stanovništva. To govori o gradskom karakteru naselja, odnosno potvrđuje jasan centralitet. Istovremeno je vidljivo i da je gustoća stanovništva daleko veća nego u Primorsko-goranskoj županiji (jedino Mali Dol ima manju gustoću), a pogotovo nego u Republici Hrvatskoj u cjelini.

Kraljevica je središnje naselje Grada i kategorizirano je razvojno središte VII. kategorije.²⁸ Kao takvo sadrži najviše javnih sadržaja i objekata društvene infrastrukture.

	Bakarac	Kraljevica	Križišće	Mali Dol	Šmrika	Veli Dol	UKUPNO
Osnovna škola	0	1	0	0	0	0	1
Područna odjel OŠ	0	0	1	0	1	0	2
Dječji vrtić	0	1	0	0	0	0	1
Ordinacija opće prakse	0	2	0	0	0	0	2
Stomatolog	0	2	0	0	0	0	
Pedijatar	0	1	0	0	0	0	1
Ljekarna	0	1	0	0	0	0	1
Banka	0	1	0	0	0	0	1
Bankomat	0	3	0	0	0	0	3
Dom umirovljenika	0	1	0	0	0	0	1
Poštanski ured	1	1	1	0	1	0	4
Knjižnica	0	1	0	0	1	0	2
Galerija	0	1	0	0	0	0	1
Turistički ured	0	1	0	0	0	0	1
Dom kulture	1	0	1	0	1	0	3
Sportska dvorana	0	1	0	0	0	0	1
Sportski tereni	1	3	1	0	1	0	6
Dječja igrališta	1	3	0	0	1	1	6
Gradska uprava	0	1	0	0	0	0	1
Matičar	0	1	0	0	0	0	1
Lučka kapetanija	0	1	0	0	0	0	1
Lučka uprava	0	1	0	0	0	0	1
Trgovina mješovitom robom	1	4	1	0	2	0	8
Specijalističke trgovine	0	11	0	0	0	0	11
Ugostiteljstvo	3	12	1	0	4	0	20

Funkcije centraliteta

Sukladno Prostornom planu PGŽ za središte ranga Kraljevice, ali i iskazanim potrebama Grada nedostaju slijedeće funkcije: policijska postaja, javni bilježnik, kino, galerije i zbirke što se uz male napore svakako može postići.

²⁸ Nacrt konačnog prijedloga Prostornog plana Primorsko-goranske županije

Zaključak: Naselje Kraljevica povijesno je središte Grada. Razvilo se zahvaljujući luci i brodogradilištu postupno se šireći na bliže zaselke. Bakarac je vjerojatno najstarije naselje, dok Šmrika još ni danas nema jedinstvenu strukturu s prepoznatljivim centrom već se gradnja i dalje odvija u pojedinim zaselcima s tendencijom spajanja. Križišće svoj najjači gospodarski zamah doživjelo početkom prošlog stoljeća. Sukladno tome i gotovo sve funkcije centraliteta su grupirane u Kraljevici, ali s obzirom na činjenicu da se Šmrika najbrže razvija, bit će nužno i nju postupno opremiti zajedničkim i javnim sadržajima.

3. Gospodarske djelatnosti

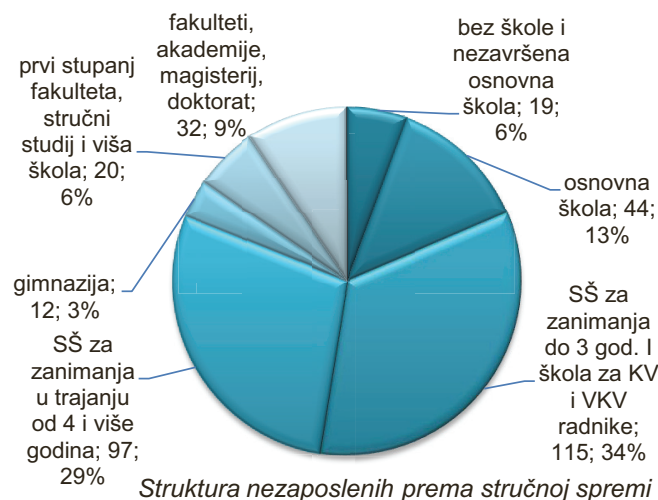
- Općenito

Na području Grada su registrirane 144 pravne osobe od toga jedna je u stečaju, a jedna u likvidaciji. U realnom sektoru ih djeluje 104, 25 su udruge i klubovi, a 15 su obrazovne, upravne, vjerske i socijalne pravne osobe. Podatak o tome koliko ih je aktivno, a koliko ne nismo uspjeli dobiti.²⁹ Uz to na području Grada djeluju i 62 obrtnika.³⁰ Ne raspoložemo s podatkom o ukupnom broju zaposlenih u tim tvrtkama i obrtima, kao ni o financijskim pokazateljima njihovog rada.

- Zaposlenost

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku³¹ 31. ožujka 2011. na području Grada je bilo 1100 zaposlenih (1166, 2004. godine). U odnosu na radno sposobno stanovništvo (3232 osobe starosti od 15 do 65 godina) to iznosi svega 34%. Vidljivo je da je većina zaposlenih (690) u prerađivačkoj industriji. Kako je to podatak iz ožujka 2011. godine velik dio se odnosi na radnike u brodogradilištu, ali više od polovice radi u kooperantskim tvrtkama i u tvrtkama šireg riječkog područja. Detaljnijom analizom strukture zaposlenih i strukture tvrtki i obrta na području Grada mogla bi se uočiti količina dnevnih migracija.

31. listopada 2012. godine s područja Grada Kraljevice je bilo na Zavodu za zapošljavanje evidentirano 339 nezaposlenih. To čini 7,42 % nezaposlenih s obzirom na ukupan broj stanovnika, odnosno 10,49% u odnosu na radno sposobno stanovništvo (3232 osobe starosti od 15 do 65 godina). Za usporedbu s istim datumom u Primorsko-goranskoj županiji taj broj iznosi 10,00%, a u Republici Hrvatskoj 12,08%.³² S obzirom da su podaci nakon zatvaranja brodogradilišta možemo reći da su vrijednosti bolje od očekivanih.

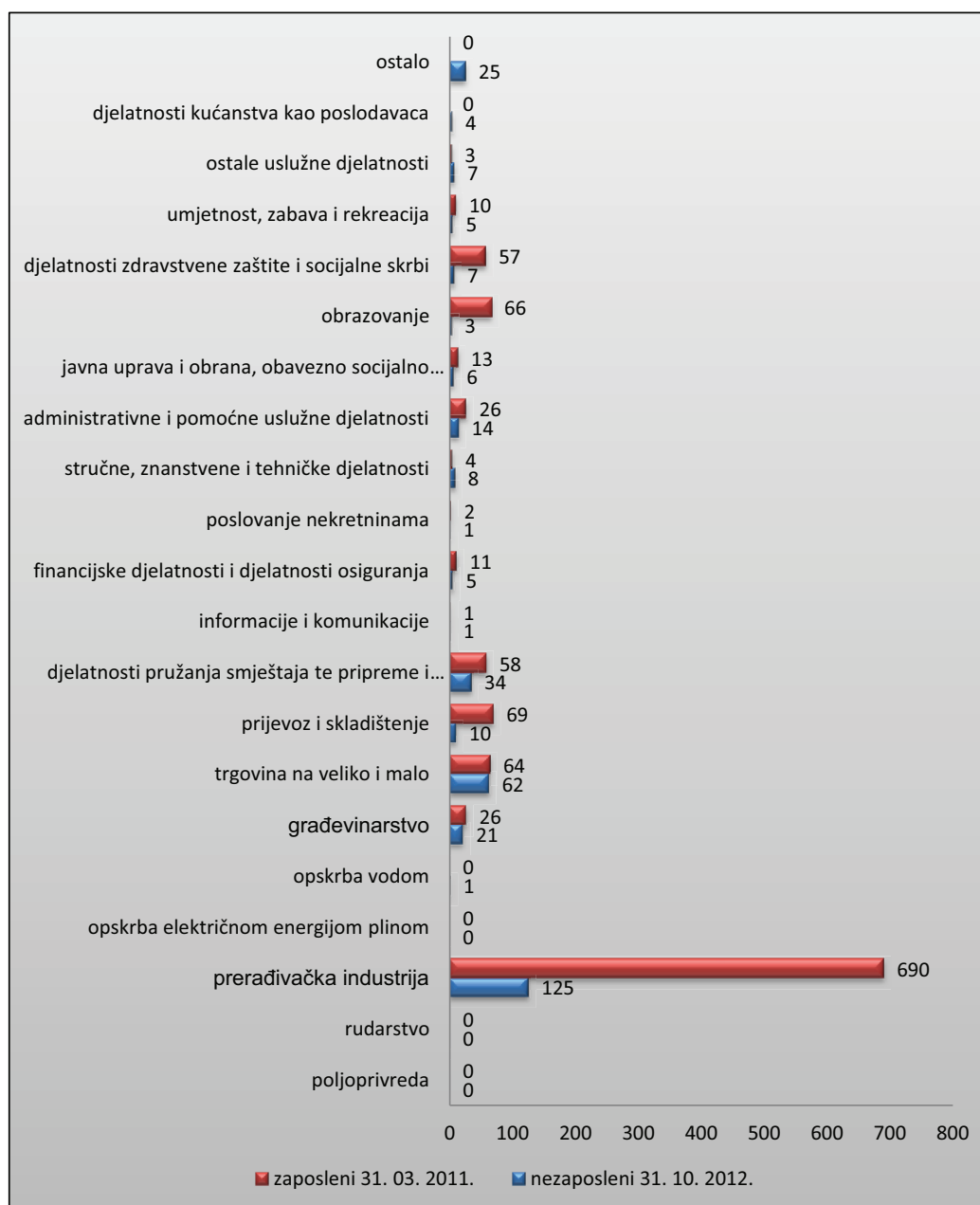
²⁹ Podaci dostavljeni od Državnog zavoda za statistiku

³⁰ Podaci Obrtničke komore PGŽ – Udruženja obrtnika Rijeka

³¹ Državni zavod za statistiku – statističko izvješće 1476: Zaposlenost i plaće u 2011.

³² Podaci Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

Iz gornjeg prikaza jasno je vidljivo da su nezaposleni uglavnom s niskom i srednjom stručnom spremom, ukupno 85%, što se uz podatak iz slijedećeg kartografa da je većina nezaposlenih iz prerađivačkog sektora, može protumačiti zatvaranjem brodogradilišta u kojem je bilo velik broj proizvodnih radnika nižeg obrazovanja.

Usporedba strukture zaposlenih i nezaposlenih prema djelatnostima

Bilo bi dobro usporediti podatke o zaposlenim i nezaposlenim, ali budući da je jedan podatak prije zatvaranja brodogradilišta, a drugi poslije usporedba nema vjerodostojnost. No ako usporedimo podatke iz popisa iz 2001. godine, kada je od 2078 aktivnih stanovnika 1660 ukupno zaposlenih, a 418 nezaposlenih, vidjet ćemo da se smanjuje i broj zaposlenih i broj nezaposlenih. To znači da je sve manje radno sposobnog stanovništva što se poklapa s podacima o starenju populacije.

- Brodogradnja - poslovna zona Kraljevica

Prostornim planom uređenja Grada Kraljevice predviđena je jedna proizvodna zona (brodogradilište) površine 10,88 ha. Brodogradilište je državnog značaja. Brodogradilište je sada u stečaju, a gospodarske aktivnosti se odvijaju putem četiri podkoncesionara.

Također su PPU-om predviđene tri poslovne zone: K₁ Banj-Žlibina (6,25 ha), K₂ Medomišljina – Briljeva (5,17 ha) i K₃ Lukićevo (2,79 ha). Djelomično su poslovne djelatnosti planirane i u zonama ostale namjene, a to su: O₁ Medomišljina – Briljeva (4,59 ha), O₂ Medomišljina – Briljeva (5,23 ha) i O₃ Bobuši – Furlanovo (3,13 ha). Sve ove zone su lokalnog značaja. Poslovna djelatnost se odvija samo u poslovnoj zoni K₁ Žlibina, a jedan poduzetnik djeluje u zoni K₃ Lukićevo. Za zone K₂ Medomišljina – Briljeva i O₁ Medomišljina – Briljeva izrađeni su provedbeni planovi i ishođena suglasnost Ministarstva gospodarstva za izgradnju trgovačkog centra, ali aktivnosti se dalje nisu nastavile.

Tmurni oblaci ponad brodogradilišta

Novim prostornim planom Primorsko-goranske županije predviđena je jedna poslovna zona Kraljevica županijskog značaja koja će objединiti sve postojeće poslovne i proizvodne zone: „Prostor koji u narednom razdoblju mora osigurati uvjete za programe razvoja malog poduzetništva i obrta, sa programima supstitucije ili komplementarnosti za brodogradnju. U sklopu ove zone, ili odvojene nove, planira se razvoj veće zone usmjerene prema potrebama otoka Krka³³. Ona se sastoji od 5 ha proizvodne i 25 ha poslovne namjene. Prostorni smještaj zone (integralan ili na više lokacija) odredit će se Prostornim planom uređenja Grada Kraljevice.

³³ Nacrt konačnog prijedloga Prostornog plana PGŽ

- turizam

Turizam kao značajna gospodarska grana u Gradu Kraljevici znatno utječe na sve elemente stanja u prostoru. Prostornim planom predviđeno je sedam zona ugostiteljsko-turističke namjene različitih kapaciteta i karakteristika. Zone Bakarac (4,00 ha) i rt Nirvana (1,55 ha) u Kraljevici sastavni su dio naselja i u novom prostornom planu PGŽ bit će kao takve ukinute (ali ne i djelatnost). U Zoni Oštro (27,11 ha) funkcionira kamp, ali za izgradnju novih kapaciteta u vidu hotela i drugih sadržaja za sada nema ozbiljnog investitora. Za turističke zone Uvala Scott (16,90 ha) i Šmrika (1,75 ha) izrađeni su urbanistički planovi uređenja i započeta izrada projekata. Za zone Javorište (6,00 ha) i Marenska (9,00 ha) zbog rascjepkanosti terena za sada nije bilo ozbiljnih investitora.

Na području Grada u 340 hotelskih soba ima 930 ležajeva. Autokamp na 236 parcela može primiti 800 gostiju. Registriran je 41 privatni iznajmljivač s ukupno 300 ležajeva. Dakle ukupan kapacitet Grada je 2030 ležaja. Ako tome dodamo ležajeve u objektima za povremeno stanovanje (vikendaši) vidljivo je da sve objekte društvene i komunalne infrastrukture treba dimenzionirati na skoro dvostruki broj od broja stanovnika.

Tijekom 2012. godine registrirano je 32.070 gostiju koji su ostvarili 115.838 noćenja. Iako je to znatno manje nego u „zlatnim“ danima kraljevičkog turizma, ipak su to na razini Rijeke i riječkog prstena visoki brojevi koji govore o trajnoj orijentiranosti Kraljevice prema turizmu. Planirana izgradnja novih kapaciteta uz istovremeno razvijanje turističkih sadržaja (sportskih, kulturnih, nautičkih i sl.) trebalo bi osigurati još jaču turističku budućnost.

Zaključak: Zatvaranje brodogradilišta najvažniji je događaj u gospodarstvu Grada koji je značajno utjecao na sve segmente života u Gradu. Zbog toga koncipiranju novih i/ili istih djelatnosti treba pristupiti žurno, ali s velikom pažnjom kako bi buduće gospodarske djelatnosti bile utemeljene na s jedne strane gospodarski zdravim i prosperitetnim temeljima, a s druge da zadovolje strukturu nezaposlenog stanovništva, ekološka očekivanja i plansko-razvojne vizije Grada. Osim gradnje novi smještajnih kapaciteta turizam treba razvijati prema načelima suvremenog koncepta turizma destinacije s jasno profiliranim i prepoznatljivim turističkim proizvodom.

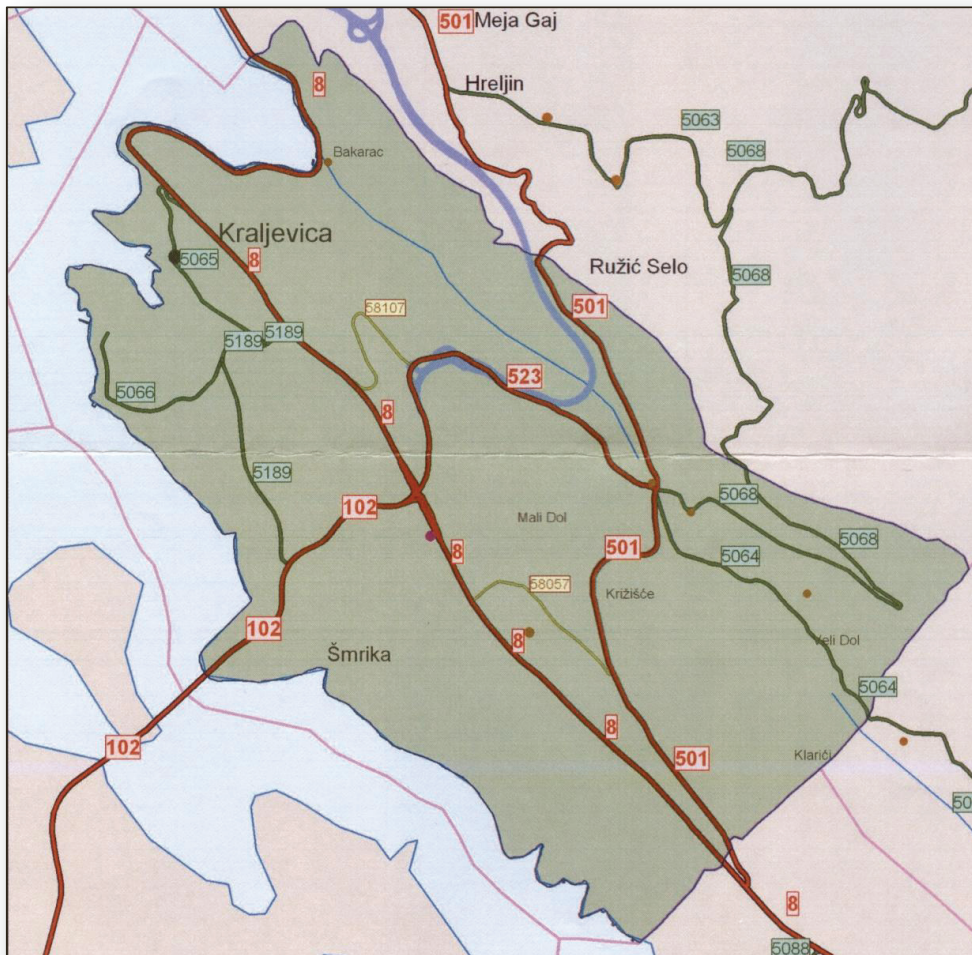
4. Opremljenost prostora infrastrukturom

- Ceste

„Javne ceste su ceste razvrstane kao javne ceste sukladno ovom Zakonu, koje svatko može slobodno koristiti na način i pod uvjetima određenim ovim Zakonom i drugim propisima.“³⁴ Razvrstavaju se u autoceste, državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste. „Nerazvrstane ceste su ceste koje se koriste za promet vozilima, koje svatko može slobodno koristiti na način i pod uvjetima određenim ovim Zakonom i drugim propisima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste u smislu ovog Zakona.“³⁵

Državne ceste³⁶

Opis ceste	Duljina (km)
Autoceste (planirane)	3,33
Državne ceste (D8, D102, D501 i D523)	18,59

Javne ceste na području Grada kraljevice³⁷

³⁴ Zakon o cestama („Narodne novine“ broj 84/11)

³⁵ Zakon o cestama („Narodne novine“ broj 84/11)

³⁶ Podaci Hrvatskih cesta d.o.o.

Popis županijskih cesta³⁸

Broj ceste	Opis ceste	Duljina (km)
5064	Križišće (D501) Drivenik - Bribir - N. Vinodolski (D8)	2,3
5065	D8 - Kraljevica - Ž5189	1,8
5066	Oštro- Ž5189	1,4
5068 ³⁹	Križišće – Zlobin (na području Grada)	3,4
5189	D8-D102	2,6
	Ukupno:	8,1

Popis lokalnih cesta⁴⁰

Broj ceste	Opis ceste	Duljina (km)
58057	Šmrika: D8 - D501	1,2
58107	Kraljevica (D8) - D523	1,5
	Ukupno:	2,7

Županijska cesta 5068 Križišće (D501) –Zlobin u duljini od cca 3,4 km samo je u početnom dijelu asfaltirana. Ostale javne ceste su asfaltirane u dijelu kojim prolaze kroz naselja izgrađeni su pločnici ali ne u potpunosti.

Nerazvrstane ceste⁴¹

Na području Grada prema registru nerazvrstanih cesta koji je izrađen 1995. godine te dijelom kasnije ažuriran na području Grada imamo 43,88 km nerazvrstanih cesta od čega je 37,28 km asfaltirano, a 6,60 km neasfaltirano. Registar bi trebalo ponovo ažurirati i povezati u GIS sustav Grada. Veći dio cesta ne zadovoljava standard utvrđen Prostornim planom uređenja Grada: ceste odnosno ulice većim dijelom nemaju izgrađene pločnike, te nemaju dovoljnu širinu. Većina nerazvrstanih cesta nije građena odnosno rekonstruirana u potrebnom profilu već su asfaltirane zatečene širine prijašnjih putova. Najdulje neasfaltirane ceste su dionice Turinovo selo – Mali Dol d=0,94 km, i Šmrika Banj d=1,36 km.

Dinamika uređenja cesta na dijelovima novije izgradnje (Banj, Podbanj u Kraljevici, Hrustina, Bobuši i Gornje selo u Šmriki) ne prati dinamiku izgradnje obiteljskih kuća pa su ceste na ovim područjima neasfaltirane odnosno neuređene.

- Vodovod i odvodnja otpadnih voda

Vodovod

Na području Grada opskrbu pitkom vodom vrši KD „Vodovod i Kanalizacija“ d.o.o. Rijeka, osim u izdvojenom području naselja Šmrika NA 13 Neriz gdje vodoopskrbu obavlja KTD „Žrnovnica“ d.o.o. Novi vinodolski. KD „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. izgradilo je 50.310 m¹ vodoopskrbne mreže s 1790 priključka⁴². S obzirom na području Grada ima 1821 kućanstvo, a prema podacima iz Popisa stanovništva iz 2001. godine sva domaćinstva su imala priključak na javnu vodoopskrbnu mrežu (iz Popisa 2011. godine još nemamo podatke) za zaključiti je da mjestimično više kućanstava dijeli jedan priključak. Godišnja potrošnja je 380.407 m³ vode⁴³. Na ovom prostoru se nalaze dvije vodospreme i jedna prekidna komora i to: vodosprema Kraljevica od 3.300 m³ na koti 87/82 m n. m., vodosprema Šmrika od 1.500 m³ na koti 290/285 m n. m., te prekidna komora na koti 143/140 m n. m. Voda je osigurana iz zajedničkog vodoopskrbnog sustava Rijeka, a za ovo područje se crpi iz izvora Dobra i

³⁷ Podaci Hrvatskih cesta d.o.o.

³⁸ Podaci Županijske uprave za ceste

³⁹ Nije na dobivenom popisu – uvrstio i izračunao JUO

⁴⁰ Podaci Županijske uprave za ceste

⁴¹ Evidencija Grada Kraljevice

⁴² Podaci KD „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o.

⁴³ Podaci KD „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o.

Dobrica koja se nalaze na području Grada Bakra. Preko ovog prostora iz istog izvorišta i vodoopskrbnog sustava se opskrbljuje i naselje Jadranovo koje se nalazi na prostoru Grada Crikvenice. Na sustav je povezan i dio vodoopskrbne mreže kroz Općinu Vinodolsku.

Iako su sva domaćinstva priključena na javnu vodoopskrbnu mrežu, ona nije dovoljno izgrađena. Vodoopskrba je na više područja riješena individualno dugim kućnim priključcima. U proteklom razdoblju od 2006. godine zamjena kućnih priključaka izgradnjom javne mreže napravljena je u dijelu naselja Bakarac (Rudine), te dijelu Strossmayerove ulice. Evidentirana je potreba za izgradnjom 17 ogranaka javne mreže ukupne duljine cca 7 km kojom bi se zamijenili sadašnji kućni priključci odnosno proširila mreža javnog vodovoda.

Odvodnja

Kanalizacijska mreža na području Grada

Na sustav javne odvodnje priključeni su samo dijelovi naselja Kraljevica i Bakarac. To su zasebni sustavi koji prihvaćaju mješovitu otpadnu vodu (oborinsku i fekalnu) te ju direktno bez tretmana ispuštaju u more putem kraćih podmorskih ispusta. Ukupna duljina kanalizacijske mreže je 8.128 m, od čega na osnovne gravitacijske kolektore i ispuste otpada 3.028 m a na sekundarnu mrežu 5.154 m⁴⁴. Kanalizacijski sustav naselja Bakarac izgrađen je samo u centralnom dijelu naselja sa ispustom u more. U centru je dijelom izveden i oborinski kolektor s ispustom u stari kanal u lučicu. U Naselju Kraljevica su četiri podsustava s ispustima u uvali Carevo, u luci Kraljevica i u Brodogradilištu dva ispusta. Zasebni sustavi su i sustavi kanalizacije Autokampa Oštro i hotelskog naselja Uvala Scott. Direktno ispušte u more imaju objekti Fortica i bivša bolnica. U posljednje vrijeme dijelom je izgrađena kanalizacija poslovne zone Žlibina kao razdjelni sustav. Na ostalim područjima odvodnja

⁴⁴ Podaci KD „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o.

otpadnih voda vrši se individualno putem septičkih taložnica ili tzv crnih jama ispustom u podzemlje.

- Naftovod⁴⁵

Kroz područje Grada prolazi magistralni naftovod Omišalj – Sisak u dužini od 4.153 m¹. Izrađena je dokumentacija i ishođene dozvole za izmještanje naftovoda iz trupa mosta u podmorski prijelaz na otok Krk u predjelu Podboke.

- Plinovod⁴⁶

Na području Grada izgrađena je gradska plinovodna mreža ukupne duljine 13.824 m. Izvedeno je 170 priključaka od čega su 82 potrošača.

UNP stanica u Žlibini

Kao energent se koristi ukapljeni naftni plin UNP sa stanice u Žlibini.

Plinovodna mreža izgrađena je u ovom obimu u razdoblju od 2004. do 2008. Godine.

- Električna energija⁴⁷

Na području Grada Kraljevice opskrbu električnom energijom putem svog distribucijskog sustava obavlja HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o. Elektroprimorje Rijeka. Elektroenergetska mreža obuhvaća:

Naponski nivo	Nadzemni (km)	Podzemni (km)	Ukupno (km)
35 kV	4,2	5,5	9,7
10 (20) kV	8,2	21,6	29,8
UKUPNO	12,4	27,1	39,5

Od ove mreže neposredna opskrba osigurava se putem 30 trafostanica 10(20)/04 kV i niskonaponske mreže. Podatak o duljini niskonaponske mreže nismo dobili. U proteklom

⁴⁵ Podaci JANAF d.d.

⁴⁶ Podaci Energo d.o.o. Rijeka

⁴⁷ Podaci HEP d.o.o. – Elektroprimorje Rijeka

razdoblju od 2006. godine izgrađene su trafostanice Podbanj 2 i Šmrika 3 s dijelom priključka i niskonaponske mreže, te su rekonstruirani – zamijenjeni 10(20) kV kablovi u naselju Bakarac.

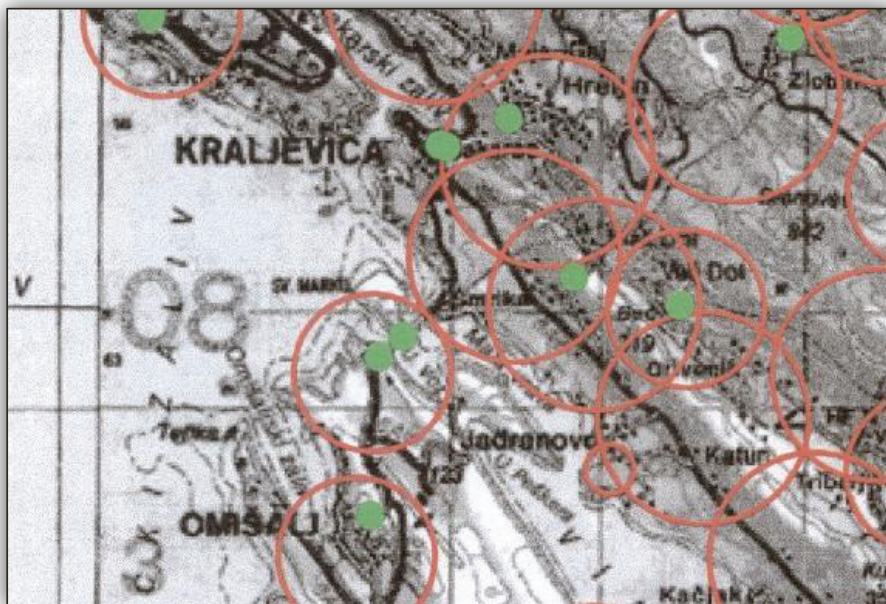
- Javna rasvjeta⁴⁸

Javnom rasvjetom upravlja Grad Kraljevica putem ugovora o povjeravanju komunalne djelatnosti. Na području Grada imamo 1018 rasvjetnih tijela. Rasvjetna tijela su vrlo raznolika, imamo dvadeset različitih tipova rasvjetnih tijela. Vodovi javne rasvjete u većem dijelu prate niskonaponsku mrežu „Elektroprimorja“. Katastar niskonaponske mreže i javne rasvjete ne postoji pa bi ga trebalo napraviti i povezati u GIS sustav. Mreža rasvjete obuhvaća 444 metalnih stupova u vlasništvu Grada s podzemnim kablovima, te rasvjetnih tijela i zračnih vodova na 318 betonskih i 550 drvenih stupova koji se uglavnom u vlasništvu „Elektroprimorja“. Na 29 mjernih mjesta (prema podacima iz 2010. godine) ukupna instalirana snaga je 137.332 kw, a godišnja potrošnja iznosi cca 500.000 kwh.

- Telekomunikacije

Područjem Grada Kraljevice prolazi trasa svjetlovodnog kablenskog sustava prijenosa Rijeka – Split – Dubrovnik, međunarodnog i magistralnog značaja. Područjem prolazi i trasa koaksijalnog kabela Rijeka – Crikvenica. Korisnici telekomunikacijskih usluga Grada Kraljevice pristupnim TK kabelima povezani su na tri udaljena (izdvojena) pretplatnička stupnja, UPS Kraljevica (kapacitet 1408 priključaka), UPS Šmrika (kapacitet 640 priključaka) i UPS Bakarac (kapacitet 256 telefonskih priključaka).⁴⁹ Telefonska mreža razvučena u svim područjima grada. Djelomično je zračna (na drvenim i betonskim stupovima te na zgradama), a djelomično podzemna. Do ovog trena nismo dobili podatke od operatera o dužini mreže i broju priključaka.

Na području Grada nalaze se četiri bazne stanice smještene na samostojećim antenskim stupovima. Dvije u Kraljevici (Kalnčina), jedna ponad Šmrike i jedna kod Ožlaka. Sve su izvan građevinskih područja naselja.

Položaj antenskih stupova⁵⁰

⁴⁸ Podaci iz evidencije Grada

⁴⁹ PPU Grada Kraljevice

⁵⁰ Portal HAKOM-a

- Groblja⁵¹

Na području Grada Kraljevice nalaze se četiri mjesna groblja, i to groblje Bakarac, Kraljevica, Šmrika i Križišće. Groblje Bakarac ima 228 grobnih mjesta za ukop u zemlji, na proširenom dijelu ima još 15 nepopunjenih grobnih mjesta. Groblje Kraljevica ima 678 grobnih mjesta od toga za ukop u zemlju 590, grobnica je 49, niša 39. Bez korisnika je samo 1 niša i 3 grobna mjesta za ukop u zemlju. Na mjesnom groblju Kraljevica postoje i pretinci za urne od 68 pretinaca zauzeto je 14.

Na mjesnom groblju Šmrika ima 333 grobna mjesta, od toga za ukop u zemlji 297 i grobnica 36. Na groblju Šmrika nalaze se 30 nedovršenih niša. Na groblju Križišće imamo ukupno 392 grobna mjesta, od toga su 3 slobodna.

Sva groblja imaju mrtvačnice.

U proteklom razdoblju od 2006. godine izgrađena su 32 nova grobna mjesta na groblju Bakarac te na groblju Kraljevica 56 grobnih mjesta za ukop u zemlji.

U odnosu na broj „slobodnih“ mjesta i iskazani interes obitelji bez grobnih mjesta nužno je i prioritetno proširenje groblja Kraljevica, a nakon toga i groblja Šmrika.

Zaključak: Područje Grada je izuzetno dobro premreženo cestama svih rangova. Ceste državnog značaja dobro su održavane, a prisutna je i intenzivna izgradnja – trenutno brza cesta odnosno riječka zaobilaznica, a u budućnosti i autocesta za Žutu Lokvu. Najlošije je stanje na nerazvrstanim cestama jer prihodi od komunalnog doprinosa zbog raštrkane gradnje ne pokrivaju troškove izgradnje prometnica i ostale infrastrukture. To se posebice osjeća u Šmriki, ali i u nekim starijim dijelovima Grada.

Iako je vodovodna mreža dobro razvijena i priključcima su pokrivene sve stambene jedinice, zbog nedostatka javne mreže poneki kućni priključci su dugački i više stotina metara. Potrebno je uložiti napor i sagraditi još barem sedam kilometara mreže.

Kanalizacijski sustav odvodnje oborinskih i otpadnih voda je malen i zastario. Potrebno je izgraditi mrežu u naseljima gdje je nema, a u ostalima izgraditi odvojeni sustav oborinskih i otpadnih voda. Također je potrebno izgraditi sustav za pročišćavanje s novim ispustom u more i sustavom crpnih stanica. To zahtijeva velika sredstva koje Grad bez značajne tuđe pomoći neće moći izgraditi.

Plinska mreža je slabo razvijena s vrlo malim brojem priključaka zbog visoke cijene plina. Izgradnjom planiranog plinovoda Omišalj – Zlobin i priključenjem lokalne mreže na njega ostvarit će se preduvjeti za jeftiniji prirodni plin pa će i interes za priključenjem na mrežu znatno porasti.

Elektro-energetska mreža je dobro razvijena. Potrebno je postepeno zračne vodove zamijeniti podzemnim.

Telekomunikacijska mreža je dobro razvijena, ali bi s vremenom trebalo razmišljati o njenom modernizaciji za kvalitetniji prijenos svih vrsta podataka. Također bi trebalo razmišljati o javnoj bežičnoj internet mreži.

Područje Grada je uglavnom dobro pokriveno javnom rasvjetom. U daljnjem razvoju nužno je postepeno prići zamjeni rasvjetnih tijela na način da se ugrađuju tipovi koji će zadovoljiti Zakon o zaštiti od svjetlosnog zagađenja.

Nužno je i prioritetno proširenje groblja Kraljevica, a nakon toga i groblja Šmrika zbog velikog iskazanog interesa obitelji bez grobnih mjesta, a broj „slobodnih“ mjesta je vrlo malen.

⁵¹ Podaci iz evidencije Grada

5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja

- Zaštićeno obalno područje mora

Zaštićeno obalno područje mora (ZOP) je područje od posebnog interesa za Državu. (Članak 48. Zakona o prostornom uređenju i gradnji («Narodne novine» broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, i 50/12)). Od 1753 ha površine Grada 883 ha ili 50,4 % se nalazi u ZOP-u što znatno ograničava mogućnost planiranja i gradnje na više od polovine površine Grada. Planiranje naselja i izdvojenih građevinskih zona poslovne, ugostiteljsko-turističke i drugih namjena vrši se prema strogim zakonskim ograničenjima. Između tih zona sačuvane su značajne prirodne površine kako na obali tako i dublje na kopnu s povremenim devastacijama i nelegalnim izgradnjama koje iako „bodu u oči“ brojčano ne predstavljaju značajni problem.

- Krajobrazne vrijednosti

Prostornim planom Primorsko-goranske županije i Prostornim planom uređenja Grada Kraljevice predloženo je za zaštitu kao značajni krajobraz dio Vinodolske doline, dio Vinodolskog Kanala odnosno Mala Vrata od otoka Sv. Marko do Jadranova, te šljunčano žalo na poluotoku Oštro (Melnice). Načelne odredbe zaštite ne slijede konkretne mjere provedbe.

- Etnološka područja

Na području Grada registrirana su dva etnološka područja, pa su kao takva navedena i u Prostornom planu Primorsko-goranske županije i PPU-u Grada Kraljevice. Područje Bakarskih prezida se svojim južnim dijelom iznad Bakarca nalazi na području našeg Grada. Za sada vlasnici tih terasa ne iskazuju interes za njihovu obnovu. Drugo je zona Bakaračkih tunera koja se nalazi na pomorskom dobru i koju Grad sukcesivno obnavlja sukladno mogućnostima. Bilo bi potrebno sagledati je u cjelini, obnoviti je i staviti u turističko-edukativnu funkciju. PPU-om Grada predviđena je obnova razrušenog primorskog zaseoka Sitovica također s turističko-edukativnom namjenom, ali se od ideje nije daleko krenulo.

- Graditeljska baština

Na području Grada se nalaze tri registrirana nepokretna spomenika kulture nacionalne razine: dvorac „Nova Kraljevica – Frankopan“ (Z-789), Stari grad Zrinskih s crkvom Sv. Nikole (Z-790) i svjetionik (Z-347).

Dvorac Frankopan je konstruktivno obnovljen i djelomično u funkciji. Preostaje uređenje fasada, poda atrija i triju kula, provođenje instalacija i privođenje pojedinih prostora konačnoj namjeni, za što postoje projekti.

Kaštel je djelomično obnovljen (gradski dio), napravljen je precizan snimak postojećeg stanja, ali veliki dio tek čeka ozbiljnije konstruktivne i sanacijske radove i privođenje konačnoj namjeni.

Svjetionik na Oštru je jedan od najstarijih svjetionika koje je Austro-Ugarska monarhija izgradila u Kvarnerskom zaljevu. Izgrađen je 1872. godine kao dio projekta osvjjetljavanja pomorskih komunikacija prema riječkoj luci. 2006. godine je obnovljen i stavljen u funkciju.

Na području grada su i tri pokretna spomenika kulture nacionalne razine: Oltar Sv. Nikole (Z-2670), orgulje u crkvi Sv. Nikole (Z-4511), agregat „Aran“ u brodogradilištu (R-70) i nedavno zaštićena Zbirka maketa brodova iz Brodogradilišta Kraljevica (Z-5982).

Orgulje

Oltar Sv. Nikole biskupa

Agregat „Aran“

U Prostornom planu Primorsko-goranske županije utvrđuje se brodogradilište Kraljevica kao povijesna industrijska baština.

Zgrada prve pošte

Postoji inicijativa da se zgrada prve pošte u Kraljevici (kuća Jakovčić na Zahrustici) proglasi spomenikom kulture lokalnog značaja.

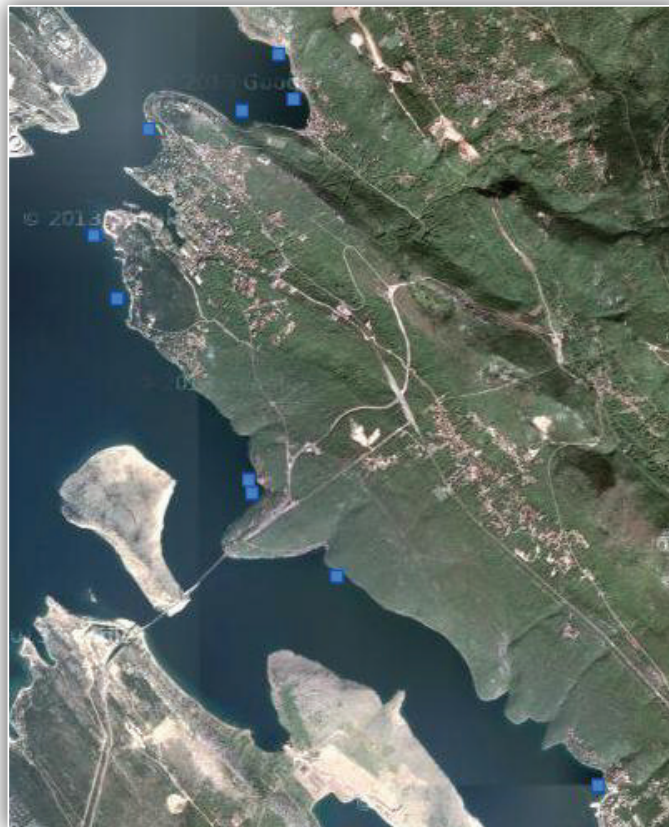
- Pokazatelji stanja okoliša

More

Uredbom o kakvoći mora za kupanje (NN 73/08) propisuju se standardi i način kontrole kakvoće mora. Uredbom se određuje vremensko razdoblje ispitivanja (od 15. svibnja do 30. rujna), učestalost ispitivanja (najmanje svakih 15 dana u razdoblju ispitivanja) te način uzimanja uzoraka i analize morske vode.

Primorsko-goranska županija donijela je 26. travnja 2012. godine Odluku o određivanju morskih plaža na području Primorsko-goranske županije na kojima se provodi praćenje kakvoće mora za kupanje u 2012. g. kojom je za ispitivanje i praćenje kakvoće mora na morskim plažama zadužen Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (u daljnjem tekstu NZZJZ). Navedenom Odlukom utvrđeno je provođenje ispitivanja kakvoće mora za kupanje na području Primorsko-goranske županije na 182 morske plaže, odnosno na 237 mjernih točaka. Program je izrađen na osnovi Uredbe o kakvoći mora za kupanje (NN 73/08) te Ugovorom između Županije i NZZJZ o provođenju ovih ispitivanja.⁵²

Na području Grada Kraljevice kvaliteta mora se prati na deset lokacija.

Pregled lokacija mjerenja na području Grada⁵³

Na svim lokacijama je prema mjerenjima u 2012. godini more izvrsne kvalitete za kupanje. Slično je bilo i ranijih godina jedino što se prije mjerilo i kod Fortice gdje je zbog lokalnog ispusta kanalizacije u more bilo lošije kvalitete.⁵⁴

⁵² Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije: *Kakvoća mora na morskim plažama na području Primorsko-goranske županije u 2012. godini*

⁵³ Portal ministarstva zaštite okoliša

⁵⁴ Portal ministarstva zaštite okoliša

Lokacija: uvala Dobra, Bakarac

Konačna ocjena

- + izvrsno HR Uredba 2009-2012
- + izvrsno EU Direktiva 2009-2012

Lokacija: kupalište Bakarac na ulazu

Konačna ocjena

- + izvrsno HR Uredba 2009-2012
- + izvrsno EU Direktiva 2009-2012

Lokacija: Sansovo

- Konačna ocjena

- + izvrsno HR Uredba 2009-2012
- + izvrsno EU Direktiva 2009-2012

Lokacija: Carevo

- Konačna ocjena

- + izvrsno HR Uredba 2009-2012
- + izvrsno EU Direktiva 2009-2012

Lokacija: Plaža Oštro - početak

- Konačna ocjena

- + izvrsno HR Uredba 2009-2012
- + izvrsno EU Direktiva 2009-2012

Lokacija: Plaža Oštro - kraj

- Konačna ocjena

- + izvrsno HR Uredba 2009-2012
- + izvrsno EU Direktiva 2009-2012

Lokacija: Uvala Scott – ispod hotela

- Konačna ocjena

- + izvrsno HR Uredba 2009-2012
- + izvrsno EU Direktiva 2009-2012

Lokacija: Uvala Scott – kod tobogana

- Konačna ocjena

- + izvrsno HR Uredba 2009-2012
- + izvrsno EU Direktiva 2009-2012

Lokacija: Uvala Črišnjeva

- Konačna ocjena

+ izvrsno	HR Uredba 2009-2012
+ izvrsno	EU Direktiva 2009-2012

Lokacija: Jadranovo - uvala Grabova

- Konačna ocjena

+ izvrsno	HR Uredba 2009-2012
+ izvrsno	EU Direktiva 2009-2012

Zrak

U sklopu županijskog programa već se dugi niz godina vrši mjerenje kakvoće zraka i na klasičnoj mjernejoj postaji u Kraljevici kod ambulante. Mjeri se sumporov dioksid, dim, ukupna taložna tvar (olovo i kadmij), dušikov dioksid i sumporovodik. Prema rezultatima za 2011. godinu zrak u Kraljevici je I. kategorije.⁵⁵

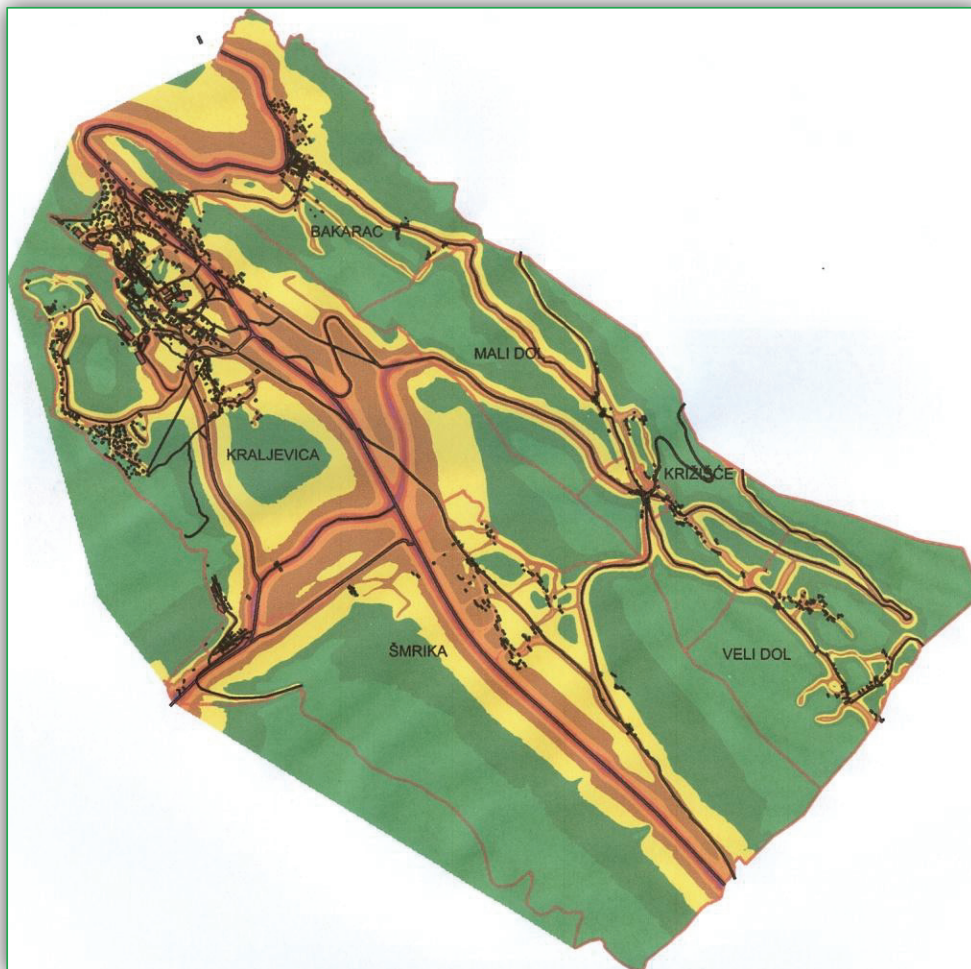
Na području Grada ne postoje uređaji koji bi zabilježili utjecaj povremenih akcidenata na Urinju

Buka

Temeljem obaveza proizašlih iz Zakona o zaštiti od buke („Narodne novine broj 20/03 – novi Zakon je izašao 2009. godine) tvrtka Riječki akustički inženjering d.o.o. izradila je Kartu buke za Grad Kraljevicu. Za izradu karte buke, provedena su tijekom 2006. i 2007. godine

⁵⁵ Nastavni zavod za javno zdravstvo: *Kakvoća zraka na području Primorsko-goranske županije - Objedinjeni izvještaj za razdoblje 01.01. - 31.12.2011.*

mjerenja relevantnih pokazatelja i veličina kao i brojenje prometa na svim važnijim cestama i prometnim pravcima. Karta buke je pokazala da su najzagađenija područja bukom uz prometnice, posebice jadransku magistralu. Izgradnjom zaobilaznice koje prolazi izvan naselja, smanjit će se i razina buke u naseljima. Brodogradilište, dok je radilo, je bilo jak izvor sporadične buke, koja se nije bilježila kao trajno zagađenje.

Karta buke Grada Kraljevice

Otpad

Sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu u sklopu komunalnih djelatnosti održavanja čistoće i odlaganja komunalnog otpada KD Čistoća Rijeka obavlja djelatnost skupljanja i prijevoza te zbrinjavanja komunalnog otpada. Komunalni otpad skuplja se kontejnerima većim dijelom kao miješani komunalni otpad. Odvojeno skupljanje komunalnog otpada tek je u začetku i obavlja se na postavljenim eko-otocima sa kontejnerima za papir, Pet-ambalažu (tetrapak) i staklo.

Skupljanje posebnih vrsta otpada kao što su električni i elektronički otpad, otpadna vozila, otpadne gume i dr. obavljaju ovlaštteni koncesionari. Informiranost građana - posjednika ovakvog otpada o načinu zbrinjavanja putem ovlaštenih koncesionara postupno raste, ali još uvijek nije dovoljna.

Poseban problem na području Grada predstavlja zbrinjavanje građevinskog otpada. Grad zbog svoje relativno male površine nema u svom vlasništvu površinu na kojoj bi mogao potaknuti obavljanje gospodarske djelatnosti obrabe građevinskog otpada odnosno

iskorištavanja materijala iz građevinskih iskopa. Zbog složenosti postupka formiranja ovakvih postrojenja i deponija zbrinjavanje ovog otpada širi je problem koji bi sustavno trebala riješiti Županija u suradnji s poduzetnicima koji se bave ovom djelatnošću.

Gospodarenje otpadom na području Grada Kraljevice nužno je povezano na širi županijski sustav gospodarenja otpadom te mogućnosti i planove daljnjeg unapređenja sustava primarne selekcije otpada na razini i u organizaciji zajedničkog komunalnog društva Čistoća d.o.o. Rijeka.

Na području Grada povremeno se formiraju linijske divlje deponije, ali Grad ih sustavno i profesionalno čisti i u tome prednjačimo u PGŽ. Dodatno eko-akcijama se čiste ostali dijelovi Grada, posebice podmorje.

Izvešće o stanju okoliša

Izvešće o stanju okoliša propisano je Zakonom o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 110/07) i Izvešćem o stanju okoliša Primorsko-goranske županije („Službene novine PGŽ“ broj 7/03). Za Grad Kraljevicu tvrtka DLS d.o.o. iz Rijeke izradila je 2009. godine *Izvešće o stanju okoliša – utvrđivanje nultog stanja*. U izvješću se opširno obrađuju svi elementi stanja okoliša, a kao najveće ugroze se navode zagađenje zraka od strane INA-e Rafinerije nafte Urinj i HEP d.d. TE Rijeka - Urinj, zatim zagađenje bukom, te mogućnost zagađenja mora i voda.

- Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća⁵⁶

Prirodne nesreće

Ovo područje je ugroženo od olujnih i orkanskih udara bure te jakog juga, a vezano s tim i pojave uspora (visoka voda) na Jadranu, od kojih je posebno ugroženo područje naselja Bakarac, koji mogu uzrokovati poplavu obalnog dijela. Posljednji put ova pojava je na području Bakarca zabilježena u prosincu 2008. godine.

Valovi od pulenta

⁵⁶ Iz Procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća za područje Grada Kraljevice

Grad Kraljevica se nalazi u seizmičkom području VIII° po MSK ljestvici. U posljednjih 125 godina od 1879. do 2003. na području Kraljevice je zabilježeno svega 17 potresa iznad V^o MSK i to 12 potresa V^o MSK, 4 potresa VI° MSK te 1 potres VII° MSK.

U posljednjih 10 godina na području Grada Kraljevice zabilježena su ekstremno sušna razdoblja i to u ljeto 2001. i 2003., te proljeće 2003. Iako su u posljednjih 10 godina ekstremne suše na ovom području zabilježene u 3 navrata te se očekuju i u budućnosti, ni jednom nije došlo do prekida u opskrbi vodom niti do proglašenja elementarne nepogode „Suša“.

Na području Kraljevice broj dana s vjetrom olujnih (74 km/h) i orkanskih (118 km/h) udara je negdje 20 do 25 godišnje. U posljednjih 10 godina na ovom području bilo je nevrijeme uzrokovano orkanskom burom, točnije 14.11.2004., kada je župan Primorsko-goranske županije proglasio elementarnu nepogodu za više gradova i općina na području Županije, a među njima i za Grad Kraljevicu.

Na području Grada Kraljevice se nalaze 3 klizišta. Veće sanirano klizište nalazi se kod naselja Bakarac, neposredno do državne ceste. Manja, nesansirana, odnosno aktivna klizišta ustanovljena su uz naselje Turinovo selo te na državnoj cesti između Hreljina i Križišća. U posljednjih 10 godina nisu zabilježene nesreće uzrokovane klizištima.

Snježne oborine se javljaju na području Kraljevice 1-2 dana godišnje i to u količinama koje ne utječu na život i navike stanovništva ovog područja.

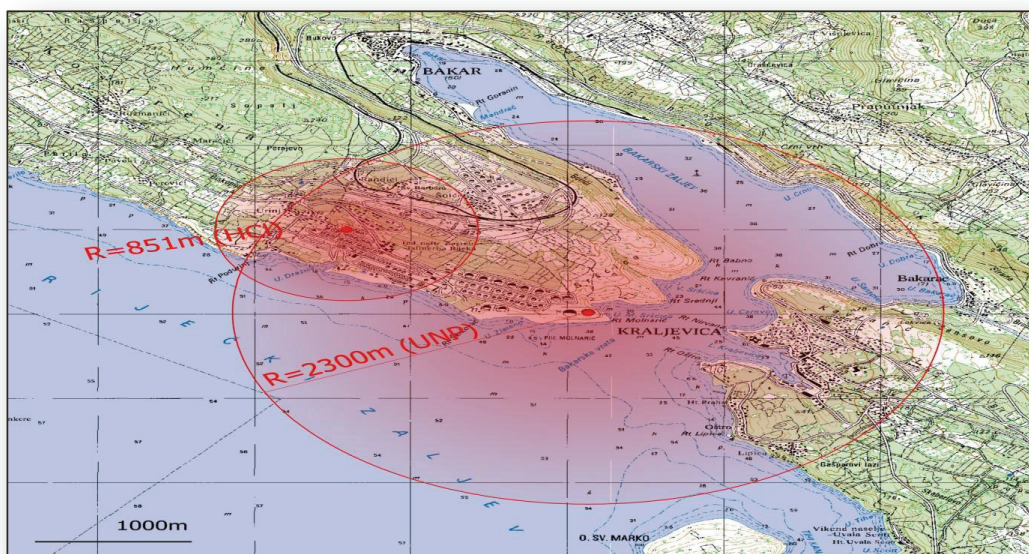
Godišnji prosjek povoljnih dana za poledicu na području Grada Kraljevice je 9 dana. Najugroženija prometnica je D 8 od Bakarca prema Kraljevici kada dođe do poledice izazvane prskanjem mora uslijed bure, te dionice D 102,

D 501, D 523 i Ž 5064 jer se ove ceste nalaze na većoj nadmorskoj visini gdje je značajniji utjecaj poledica zbog ledenih kiša.

Tehničko – tehnološke nesreće

Najveća opasnost od tehničko-tehnoloških nesreća iz gospodarskih subjekata na području Grada Kraljevice prijeti od naftnih derivata s 4 benzinske postaje koje se nalaze na ovom području. Apsolutni doseg, za sve četiri benzinske postaje s obzirom na količine i vrste derivata koje skladište, je 310 m.

Iako na području Grada nema objekata koji skladište opasne tvari u većim količinama, nesreće u susjednim gradovima i općinama također mogu ugroziti stanovnike i okoliš Kraljevice, (INA Rafinerija nafte Rijeka d.d., DINA Petrokemija d.d.).

U slučaju eksplozije UNP-a u INA Rafineriji Rijeka d.d. zahvaćen će biti veći dio naselja Kraljevica (cca. 2 300 osoba). U takovoj nesreći ugrožene će biti građevine u kojima se okuplja veći broj ljudi (škola, crkva, brodogradilište...), znamenitosti na području Grada (dvorac Frankopan), a doći će i do velikih zagađenja mora i priobalja.

Zaključak: Iako je područje Grada površinom maleno, vrlo je bogato kako prirodnom, tako i kulturnom baštinom. Zbog toga je pred nama odgovorna zadaća očuvanja naslijeđenih vrijednosti i njihova pažljiva prezentacija u cilju daljnjeg održivog razvoja. No to zahtijeva značajna sredstva s kojima Grad ne raspolaže, pa je potrebno obratiti se široj zajednici. Ako izuzmemo prirodne ugroze na koje ne možemo utjecati, ali moramo ih biti svjesni i pripravnici, glavna opasnost od katastrofa i zagađenja dolazi nam iz susjedstva (Urinj, naftovod, LNG, DINA...). Iz tih razloga potrebno je voditi aktivnu politiku na razini Županije.

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU 2013.

6. Obvezni prostorni pokazatelji

Osnovna tematska cjelina	Skupina pokazatelja	Pokazatelj	Način prikaza	Izvor podataka
1.	OPĆI POKAZATELJI RAZVOJNIH KRETANJA			
1.1	A. Razmještaj i struktura stanovništva	1.	Broj stanovnika	4.568
		2.	Indeks kretanja broja stanovnika	4.568/4.579 = 99,8
		3.	Prirodni prirast stanovnika	-11
	B. Razmještaj i struktura domaćinstva	1.	Broj domaćinstava	1821
		2.	Indeks rasta broja domaćinstava	1821/1662 = 1,1
		3.	Prosječna veličina domaćinstva	4.568/1821 = 2,51
1.2	SOCIJALNO-GOSPODARSKA STRUKTURA	1.	Indeks razvijenosti	113,30 %
		2.	Stupanj razvijenosti	IV.
2.	STRUKTURA NASELJA I PODRUČJA ZA RAZVOJ IZVAN NASELJA			
2.1	OBILJEŽJA SUSTAVA NASELJA	1.	Broj naselja	6
		2.	Gustoća naselja	6/17,53 = 333/1000 naselja/km ²
		3.	Gustoća naseljenosti	4568/17,53 = 254 stanovnika/km ²
2.2	A. Površina naselja	1.	Površina naselja	276,20 ha
		1.	Površina GP naselja—ukup.planirana	276,20 ha
	B. Građevinska područja	2.	Udio GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	276,20x100/1753= 15,76 %
		3.	Udio izgrađenog GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	161,27x100/1753= 9,20 %
		4.	Udio neizgrađenog GP u odnosu na ukupno GP	114,93/276,20= 41,61 %

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU 2013.

2.3 IZDVOJENA GRADEVINSKA PODRUČJA (IZVAN NASELJA)	Izdvojena građevinska područja (IGP)	5.	Broj stanovnika/ukupna površina GP	4568/276,20 = 16,54 stanovnika/ha	PPU GK
		6.	Broj stanovnika/izgrađena površina GP	4568/161,27 = 28,33 stanovnika/ha	
		1.	Površina izdvojenog građevinskog područja izvan naselja – ukupno planirana	133,85 ha, 133,85/4568 = 0,03 ha/st	
		2.	Površina i udio površine IGP pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu IGP :		
		2.a	Ugostiteljsko-turistička namjena	68,19 ha, 68,19/133,85=51%, 0,015 ha/st.	
		2.b	Gospodarska namjena – ukupna (proizvodna, poslovna, infrastrukturna, OIE i dr.)	25 ha, 25/133,85=18,7%, 0,005 ha/st.	
		2.c	Sport i rekreacija	14,9 ha, 14,9/133,85= 11,1 %	
		2.d	Ostala namjene	12,95 ha, 12,95/133,85= 9,68 %	
		2.e	Površina groblja	4,19 ha, 4,19/133,85=3,1 %	
		3.	Ukupni planirani smještajni kapacitet u TRP	4250 broj postelja	
		4.	Broj turističkih postelja po km ² obalne crte	4250/13,27 km = 320,27 /km ²	

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU 2013.

3. POSTOJEĆA INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST		73,27 km ukupno		HAC, HC, ŽUC
3.1 PROMETNA INFRASTRUKTURA	A. Cestovni promet	Duljina cesta po vrstama	18,59 km	
		1. državne	8,10 km	
		2. županijske	2,70 km	
	B. Željeznički promet	3. lokalne	43,88 km	
		Udio pojedinih vrsta cesta		
		1. državne	25,4 %	
		2. županijske	11,0 %	
	C. Zračni promet	3. lokalne	3,7 %	
		nerazvrstane ceste	59,9 %	
		Cestovna gustoća (dužina cesta / površina područja)	73,27/17,53 = 4,18 km/km ²	
D. Pomorski promet	1. Duljina pruge prema vrsti	0 km	HŽ	
	2. Udio pojedinih vrsta željezničkih pruga	0 %		
	3. Gustoća željezničkih pruga	0 km/km ²		
C. Zračni promet	1. Broj zračnih luka prema vrstama	0	MPPI	
	2. Površina zračnih luka	0 ha		
D. Pomorski promet	1. Broj luka prema vrsti	9 luka otvorenih za javni promet	MPPI	
	2. Površina kopnenog dijela luke	2,28 ha		
	3. Luke nautičkog turizma prema broju vezova	0		

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU 2013.

		E. Riječni promet	1.		Broj riječnih luka prema veličini i rijeci	0	MPPJ	
			1.	2.				
3.2 ENERGETSKA INFRASTRUKTURA	E. Riječni promet				Klasa i duljina plovnih putova	0 Klasa, 0 km	HAKOM	
	F. Elektroničke komunikacije				Broj postojećih baznih stanica na 100 stanovnika	0,09/100 st.		
	A. Opskrba električnom energijom	1.			Duljina elektroopskrbnih vodova	39,5 km		HEP Elektroprimorje Rijeka
		2.			Udio i duljina elektroopskrbnih vodova prema vrsti			
					35 Kv nadzemni	4,2 km, 10,63%		
					35 kV podzemni	5,5 km, 13,92%		
					10(20)kV nadzemni	8,2 km, 20,76%		
					10(20)kV podzemni	21,6 km, 54,68%		
	B. Opskrba plinom	1.			Duljina plinovoda	13,8 km		PLINACRO Energ d.o.o.
		2.			Udio prema vrsti plinovoda	lokalna mreža 100%		
C. Opskrba naftom	1.			Duljina naftovoda	4,153 km		JANAF	
	1.			Duljina javne vodoopskrbne mreže	50,31 km		KD Vodovod i kanalizacija d.o.o.	
2.			Potrošnja pitke vode	83.276 l / stanovniku				
B. Pročišćavanje otpadnih voda	1.			Duljina kanalizacijske mreže	8, 13 km		HRV. VODE, lokalni distributer	
	2.			Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda – broj i kapacitet	nema			
3.3 OPSKRBA VODOM I ODVODNJA OTPADNIH VODA	1.			Broj i površina odlagališta prema vrsti	0, 0 ha		AZO	
	2.			Sanacija neuređenih odlagališta (broj, površina)	0, 0 ha			
3.4 GOSPODARENJE OTPADOM								

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU 2013.

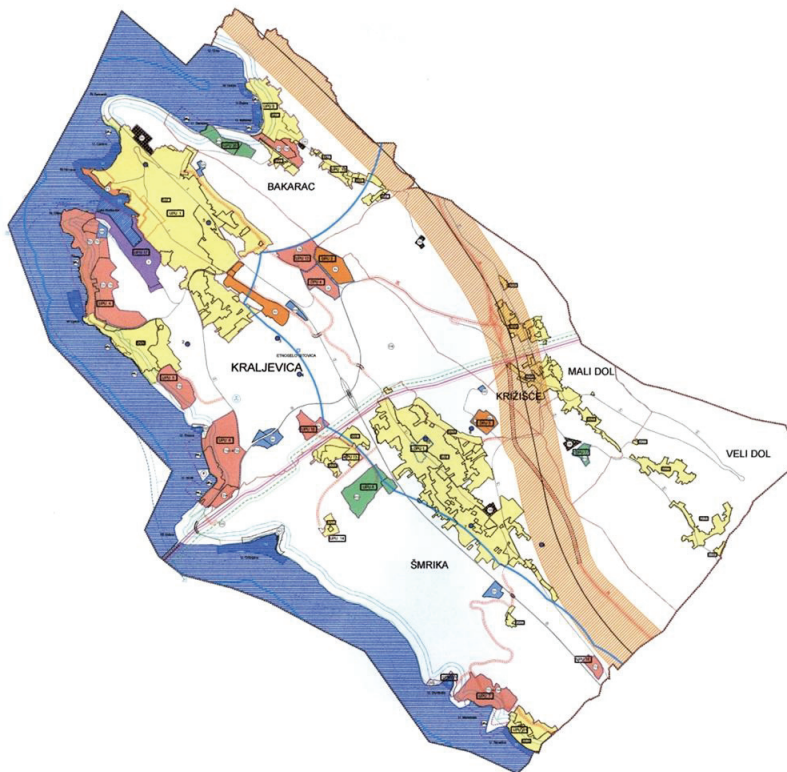
4. KORIŠTENJE I ZAŠTITA ZNAČAJNIH PROSTORA					
4.1 KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA	A. Poljoprivreda	1.	Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta	136,82 ha	
		2.	Udio poljoprivrednog zemljišta	136,82/1753=7,80 %	
		3.	Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku	136,82/4568=0,03 ha/stanovniku	
	B. Šumarstvo	1.	Ukupna površina šumskog zemljišta	255,90 ha	PPŽ,
		2.	Udio šumskog zemljišta	255,90/1753=14,60 %	PPUG/O
		3.	Površina šumskog zemljišta po stanovniku	255,90/4568=0,06 ha/stanovniku	GUP,
	C. Vode	1.	Površine površinskih voda prema vrsti (jezero, ribnjak, umjetni bazeni, more ...)	more 365 ha	UPU,
		2.	Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu Grada	365/2118=17,23 %	DPU
		3.	Dužina vodotoka	7,75 km	
	D. Morska obala	1.	Morska obala – dužina obalne crte	13,27 km	
		1.	Broj i površina eksploatacijskih polja po vrstama mineralnih sirovina	0,0 ha	
	E. Mineralne sirovine	1.	Broj i površina zaštićenih objekata prirodnih vrijednosti prema vrsti	nema	
		2.	Broj ekološki značajnih područja i površina ekološke mreže	3 područja, 1618,95 ha	MZOIP
		3.	Broj i površina posebno zaštićenih područja (NATURA 2000)	1 područje	
	4.2	ZAŠTIĆENE PRIRODNE VRIJEDNOSTI			

III. ANALIZA IZRADE I PROVEDBE DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

1. Izrada dokumenata prostornog uređenja

- Prostorni plan uređenja Grada Kraljevice

Prostorni plan uređenja Grada Kraljevice usvojen je na Gradskom vijeću Grada Kraljevice 21. siječnja 2003. godine („Službene novine“ PGŽ broj 01/03). Zbog *Izmjena Zakona o prostornom uređenju* („Narodne novine“ broj 100/04.) i *Uredbe o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora* („Narodne novine“ broj 128/04.) prišlo se izradi *Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Kraljevice*, koje su donesene na Gradskom vijeću 11. travnja 2007. godine („Službene novine“ PGŽ broj 16/07). Izmjene su donijele značajna ograničenja u mogućnosti neposredne promjene Plana u Zaštićenom obalnom području mora propisavši, sukladno *Zakonu* izradu većeg broja Urbanističkih planova uređenja. Isto tako, u velikoj mjeri je smanjena površina građevinskog područja naselja.

Prostorni plan uređenja Grada Kraljevice

Zbog usklađenja Plana s novim Zakonom o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“ broj 76/07.) te potrebom za izmjenom odredbi vezanih uz gospodarske zone prišlo se izradi *II. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Kraljevice*. Mijenjale su se samo Odredbe za provođenje, dok se grafički dio nije mijenjao. Izmjene su donesene na Gradskom vijeću 19. travnja 2011. godine („Službene novine“ PGŽ broj 12/11). Odbor za normativnu djelatnost Gradskog vijeća utvrdio je 27. travnja 2011. Pročišćeni tekst PPU Grada Kraljevice („Službene novine“ PGŽ broj 13/11).

- Urbanistički planovi uređenja

Temeljem *Prostornog plana uređenja Grada Kraljevice* od zadnjeg *Izviješća* 2006. godine pokrenuta je izrada i doneseno je nekoliko Urbanističkih planova uređenja.

UPU 1 Kraljevica središte – temeljem prethodnog Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru 2004. godine započeta je izrada Plana. Zbog velikih izmjena koje je donijela *Uredba o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora* (2004. godina) i izmjena Prostornog plana uređenja Grada (2007. godine) krajem 2007. godine krenulo se s izradom plana gotovo od početka. Izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja izmijenjen je obuhvat UPU-a pa on sada obuhvaća naselja NA 5, NA 6 i NA 7 te turističku zonu T₁, zonu groblja G₂ uređenu plažu UPL₃ i luke otvorene za javni promet Kraljevica i Carevo. Javna rasprava je održana 2011. godine. Izrada Plana ne ide prema planiranim rokovima.

UPU 2 Kraljevica Podbanj – Izrada plana je započela temeljem Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru 2004. godine. Zbog činjenice da je kasnije omogućena izgradnja i bez donošenja plana, izrada je stala.

UPU 9 Bakarac - 15. studenog 2007. donijeta je Odluka o izradi („Službene novine PGŽ“ broj 43/07), izmjena 30. rujna 2009. („Službene novine PGŽ“ broj 41/09).

UPU 16 turističke zone T1₃ Šmrika - 24. srpnja 2008. godine Gradsko vijeće je donijelo Odluku o izradi („Službene novine PGŽ“ broj 33/08) s izmjenama od 30. rujna 2009. godine („Službene novine PGŽ“ broj 41/09). Plan je donesen 6. svibnja 2010. („Službene novine PGŽ“ broj 18/10). Izrađen je financiranjem od strane privatnog investitora, vlasnika terena.

UPU 19 - 16. ožujka 2009. godine Gradsko vijeće je donijelo Odluku o izradi („Službene novine PGŽ“ broj 12/09) s izmjenama od 30. rujna iste godine („Službene novine PGŽ“ broj 41/09).

UPU 6 - 16. ožujka 2009. godine Gradsko vijeće je donijelo Odluku o izradi („Službene novine PGŽ“ broj 12/09) s izmjenama od 30. rujna 2009. godine („Službene novine

PGŽ“ broj 41/09). Plan je donesen 2. veljače 2012. godine („Službene novine PGŽ“ broj 3/12). Izrađen je financiranjem od strane privatnog investitora, vlasnika terena.

- Detaljni planovi uređenja

Temeljem Prostornog plana uređenja Grada Kraljevice, ali i ranijih Programa mjera za unapređenja stanja u prostoru započeta je izrada nekoliko detaljnih planova uređenja.

DPU 1 Šmrika središte – Temeljem Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja 15. studenog 2007. godine donijeta je Odluka o izradi plana („Službene novine PGŽ“ broj 43/07) s izmjenama od 30. rujna 2009. godine („Službene novine PGŽ“ broj 41/09).

Zbog nedostatka financijskih sredstava i političkog interesa rad na planu nije ni započeo.

DPU 2 poslovna zona K₁ Žlibina – Plan je izrađen temeljem Prostornog plana uređenja Grada Kraljevice i Programa za unapređenje stanja u prostoru Grada Kraljevice za razdoblje 2003. – 2004. godine. Donesen je 27. travnja 2004. („Službene novine PGŽ“ broj 15/04). Odluka o izradi Izmjena i dopuna plana donesena je 24. srpnja 2008. godine, ali se zbog mogućnosti gradnje po odredbama Prostornog plana uređenja odustalo od donošenja Izmjena. Plan se uspješno primjenjuje. Također je donesen i program Zone („Službene novine PGŽ“ broj 16/03).

DPU 3 zona gospodarske namjene K₂ Medomišljina – Briljeva – Odluka o izradi donesena je na Gradskom vijeću Grada Kraljevice 15. studenog 2007. godine („Službene novine PGŽ“ broj 43/07). Plan je donesen na Gradskom vijeću 16. srpnja 2009. godine („Službene novine PGŽ“ broj 29/09).

DPU 4 zona ostale namjene O₁ Medomišljina – Briljeva – Odluka o izradi donesena je na Gradskom vijeću Grada Kraljevice 15. studenog 2007. godine („Službene novine PGŽ“ broj 43/07). Plan je donesen na Gradskom vijeću 16. srpnja 2009. godine („Službene novine PGŽ“ broj 29/09).

DPU 5 Šmrika K₃ – Izrada tog plana nije započela.

DPU 6 Šmrika (Uvala Črišnjeva) – Izrada Plana započeta je temeljem Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru („Službene novine PGŽ“ broj 09/03 i 34/03). Zbog izmjena zakonske regulative i Prostornog plana uređenja plan je doživio velike promjene tijekom izrade. Održane su dvije javne rasprave i ishođena mišljenja na plan te izrađen konačni prijedlog plana. Zbog pada interesa za izradom plana Plan nije dovršen.

DPU 7 Veli Dol – Izrada tog plana nije započela.

DPU 8 područje luke Kraljevica – Plan je donesen na Gradskom vijeću 11. travnja 2001. godine („Službene novine PGŽ“ broj 11/01). Zbog neprilagođenosti Plana novim zakonskim odredbama i potrebama u prostoru te zbog toga što je to područje obuhvaćeno UPU-1, 28. veljače 2008. godine donesena je Odluka o postupku stavljanja Detaljnog plana uređenja područja luke Kraljevica izvan snage („Službene novine PGŽ“ broj 07/08). Postupak nije proveden do kraja.

Zaključak: Po stupanju na snagu novog Zakona o prostornom uređenju i gradnji krajem 2007. godine nastala je zakonska obaveza izrade mnoštva planova nižeg reda, a s njima i zabrana gradnje. Kasnijim tumačenjima olakšana je gradnja u naseljima tako da je interes za izradu UPU-a naselja znatno opao među građanstvom jer im oni donose više restrikcija nego direktna primjena Prostornog plana uređenja. S time se smanjio i politički interes pa automatski i sredstva za izradu tih planova. Ipak, smatramo da Grad, radi zaštite javnog interesa, mora gledati dugoročno i donošenjem tih planova voditi smišljenu politiku uređenja i korištenja prostora. Planovi za izdvojena građevinska područja drugih (poslovnih) namjena izrađuju se prema interesu investitora. Ostaje činjenica da je za svaku izmjenu Zakonodavnog okvira, planova višeg reda ili novih situacija u prostoru potrebno prvo izmijeniti Prostorni plan uređenja Grada te se i nadalje očekuju njegove češće izmjene.

2. Provedba dokumenata prostornog uređenja

Temeljem dokumenata prostornog uređenja (prostornih planova) u protekle četiri godine (2009. – 2012.) izdano je 48 rješenja o uvjetima građenja, 38 lokacijskih dozvola, 35 potvrda glavnog projekta i 8 rješenja za građenje. U promatranom periodu zaprimljena su 352 zahtjeva za izdavanje akata za gradnju i 122 zahtjeva za izdavanje rješenja o izvedenom stanju. Također je zaprimljen 31 zahtjev za izdavanje akata za uporabu objekata, a 20 ih je riješeno.⁵⁷ Prema mišljenju Upravnog odjela za graditeljstvo i zaštitu okoliša donošenje *II. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Kraljevice* 2011. godine znatno je olakšalo provedbu dokumenata.

Prema evidenciji koju vodi Jedinstveni upravni odjel Grada do 31. prosinca 2012. godine temeljem Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama („Narodne novine“ broj 86/12) legalizirano je dvadeset objekata, no vjerujemo da će do isteka roka 30. lipnja 2013. godine biti još mnogo zahtjeva.

U proteklom periodu izdano je 26 rješenja građevinske inspekcije i nijedno urbanističke inspekcije.⁵⁸

Zaključak: S obzirom na broj stambenih jedinica (2800) 350 zahtjeva za izdavanje akata za gradnju je velik broj. Na žalost, broj izdanih akata je znatno manji. Otvaranjem novih prometnih veza očekuje se povećan interes za gradnju. Svakako taj interes mora biti praćen izradom prostorno-planske dokumentacije, sređivanjem imovinsko-pravnih odnosa i izgradnjom infrastrukture.

3. Provedba drugih razvojnih i programskih dokumenata

- Program razvoja Grada Kraljevice

Program razvoja Grada Kraljevice usvojen je na gradskom vijeću 5. svibnja 2010. godine. Pored analize stanja u Kraljevici i učinjenih razvojnih i analitičkih dokumenata, kroz niz radionica na kojima su prisustvovali predstavnici raznih struktura društvenog, gospodarskog i upravno-političkog života Grada sačinjena je razvojna vizija Grada i formulirani razvojni ciljevi. Ciljevi su svrstani u gospodarske, ciljeve društvenih djelatnosti i institucionalne ciljeve.

⁵⁷ Podaci upravnog odjela za graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ

⁵⁸ Podaci Ministarstva prostornog uređenja i graditeljstva

razvojni ciljevi	ostvaruju:
GOSPODARSKI CILJEVI	
gospodarska struktura je uravnotežena, a brodogradilište posluje s lokalnim poduzetnicima	Grad Kraljevica mjerama lokalne gospodarske politike i politike prostornog uređenja
sportsko-turistička ponuda je objedinjena i infrastrukturno podržana	Grad Kraljevica mjerama lokalne gospodarske politike i politike prostornog uređenja
poduzetnički duh je na zadovoljavajućoj razini i razvija se	Grad Kraljevica mjerama lokalne ekonomske politike u suradnji s malim poduzetnicima
CILJEVI DRUŠTVENIH DJELATNOSTI	
specijalistička zdravstvena zaštita osigurana je učinkovitom koordinacijom zdravstvenih ustanova Kraljevice, Rijeke i Zagreba	Grad Kraljevica u suradnji sa HZZO i zdravstvenim ustanova Kraljevice, Rijeke i Zagreba
kulturne i sportske udruge surađuju i dobro su koordinirane	Grad Kraljevica u suradnji s nevladinim udrugama u kulturi i sportu
gradske prometnice i kanalizacija zadovoljavajuće su izgrađeni i uspješno se održavaju	Grad Kraljevica u suradnji s javnim poduzećima
INSTITUCIONALNI CILJEVI	
gradska uprava je dobro obrazovana, organizirana i opremljena i uspješno obavlja zadane poslove	Grad Kraljevica u suradnji s GTZ i ostalim stranim te domaćim financijerima projekata unapređenja lokalne uprave
suradnja s društvenim djelatnostima i gospodarstvom je razvijena i učinkovita	Grad Kraljevica, lokalne ustanove društvenih djelatnosti i lokalni gospodarski subjekti
gradska uprava i udruge civilnog društva surađuju, uspješno prijavljuju razvojne projekte domaćim i stranim financijerima i dobivaju sredstva	Grad Kraljevica u suradnji s GTZ, lokalne nevladine udruge
razvojni programi i planovi usklađeni su s gradskim proračunom i uspješno se provode	Grad Kraljevica u suradnji s GTZ

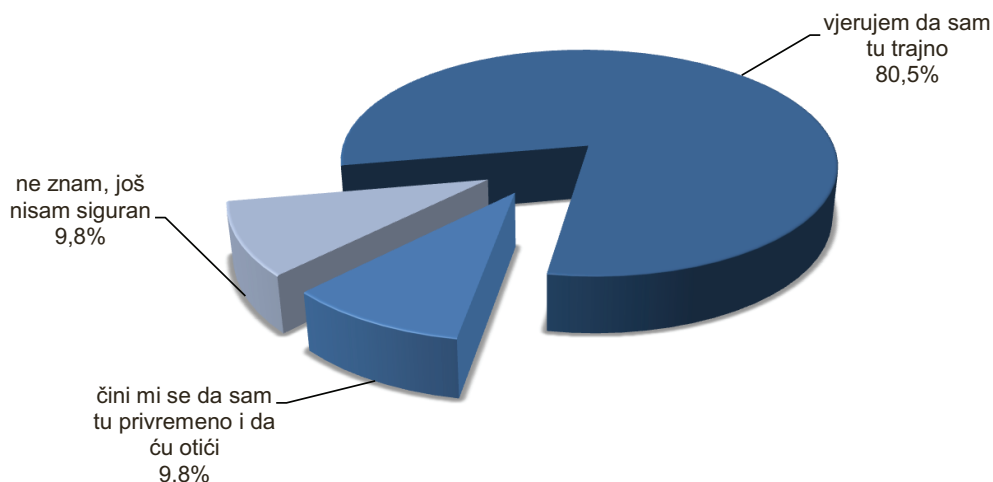
Nakon toga je definirano niz provedbenih mjera, prvenstveno t. zv. „nulte“ mjere čiji je cilj jačanje kapaciteta uprave da bi se osposobila za provedbu svih ostalih ciljeva. Jedan dio tih mjera je proveden, a dio je u provedbi. Svakako je nužno čim skorije sagledati ostvarenje postavljenih mjera te popisati nove razvojne mjere koje bi bile konkretne s jasno postavljenim terminskim i financijskim pokazateljima, te kao takve temelj za kandidiranje projekata na višim razinama.

- Analiza razvojnih aspiracija stručnjaka u Gradu Kraljevici: Usporedba 1997. – 2009.

„Iskustvo dosadašnjih istraživačkih praksi pokazalo je da je za izradu razvojnih strategija i programa korisno istražiti stavove i razvojne aspiracije stručnjaka koji žive i djeluju na nekom području. Prije dvanaest godina istraživački tim Instituta Pilar iz Zagreba proveo je istraživanje o razvojnim aspiracijama Kraljevičana. Dvanaest godina poslije, istraživanje je ponovljeno koristeći istu metodu.“⁵⁹ Ova Analiza sačinjena je za potrebe Programa razvoja i daje brojne interesantne pokazatelje i svakako je treba poznavati i koristiti u daljnjim promišljanjima. Izdvojimo slijedeće pitanje iz Ankete:

Planirate li i dalje živjeti u Kraljevici?

⁵⁹ Citat iz Sažetka Analize

Prethodni podatak sugerira da je život u Gradu ipak ugodan i poželjan. Analiza na kraju formulira i prioritete:

1. Gospodarski prioriteti. Ključ za rješenja je u razvijanju i prestrukturiranju tradicionalnih grana: turizma i brodogradnje, te poduzetništva. Najkritičnija točka ovog segmenta je problem brodogradilišta za koje se godinama traži adekvatno rješenje. U odnosu na ranije istraživanje, novost su zahtjevi za razvijanjem različitih tipova poslovnih i gospodarskih zona kao efikasnog okvira za razvoj poduzetništva.

2. Socijalni prioriteti. U najširem smislu obuhvaćaju uža pitanja iz socijalne politike: pomoć socijalno ugroženima, ali i ulaganja u demografsku obnovu, brigu za posebne skupine. Treba istaknuti i danas i prije dvanaest godina snažno izraženu potrebu da se unaprijedi briga za starije i nemoćne osobe kroz osnivanje posebne ustanove.

3. Komunalni prioriteti. U prvom redu traži se rješavanje problema kanalizacije. Odmah uz bok ovom pitanju je i obnova i održavanje lokalnih prometnica što bi značajno unaprijedilo povezanost dijelova Grada Kraljevice ali i komunikaciju s drugim naseljima u Županiji. Time bi se postigla funkcionalnija mreža naselja i povećala razina kvalitete svakodnevnog života.

4. Energetski prioriteti. Plinifikacija je najistaknutija potreba ispitanika i najveća želja čijim bi se rješenjem, po mišljenju ispitanika, optimalno zadovoljile potrebe za energijom.⁶⁰

Zaključak: Program razvoja Grada temeljni je dokument koji je osnova za izradu svih dugih prostornih, društvenih i gospodarskih planova. Iako je njegova izrada bila dugotrajna i kvalitetna nakon njegovog donošenja se stalo s daljnjim ažuriranjem i prilagođavanjem potrebama kao i s kontrolom njegovog provođenja. Program se ne koristi pri izradi drugih planova i stoji kao knjiga u ladici. Činjenica je međutim da se ne samo politika EU, već sve više i RH i Županije temelji na Programima razvoja i bez kvalitetnog programa neće moći biti kandidirani projekti za potpore. Analiza razvojnih aspiracija stručnjaka u Gradu Kraljevici: Usporedba 1997. – 2009. je izvorno istraživanje čiji zanimljivi rezultati mogu poslužiti pri svakoj daljnjoj analizi i planiranju.

4. Provedba zaključaka, smjernica i preporuka iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru Grada Kraljevice

Prošlo Izvješće o stanju u prostoru je rađeno prema starom Zakonu i Pravilniku te nije sadržavalo zaključke, smjernice i preporuke, već su se one donosile u Programu mjera za unapređenje stanja u prostoru. Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Kraljevice za razdoblje 2007.-2011. godine je usvojilo Gradsko vijeće Grada Kraljevice dana 19. srpnja 2007. godine. Analizu smo sačinili prema poglavljima u Programu:

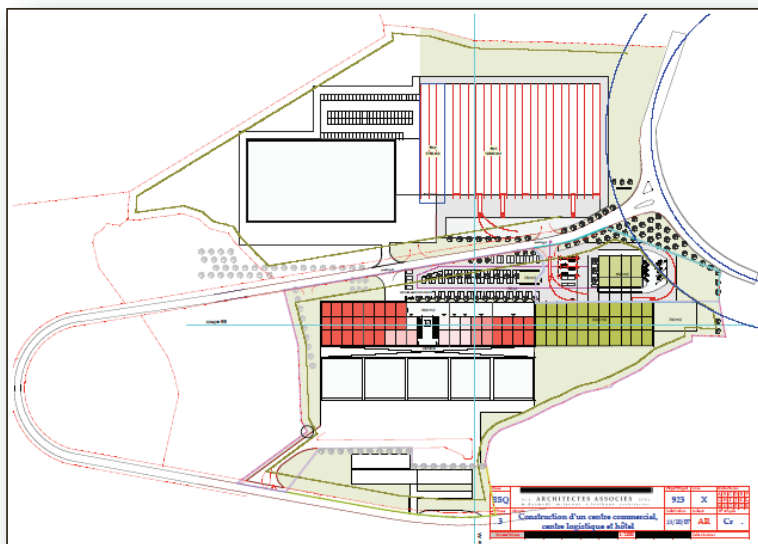
⁶⁰ Citat iz Zaključaka Analize

- Program izrade dokumenata prostornog uređenja

Kako je u međuvremenu na snagu stupio novi Zakon o prostornom uređenju i gradnji («Narodne novine» broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, i 50/12) promijenila se obveza izrada planova nižeg reda. Ujedno je dopuštena izgradnja u izgrađenim dijelovima naselja pa je i opao interes građanstva za izradom planova. Sada je interes Grada zaštititi prostor od neplanske gradnje i „rezervirati“ prostor za prometnice, infrastrukturu i javne objekte.

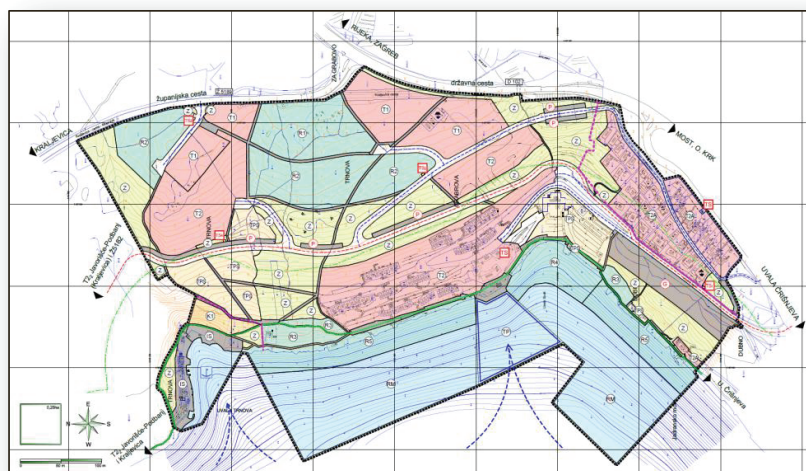
Prošlim Programom mjera propisana je izrada slijedećih planova (vidi poglavlje III. točka 1.):

- a. Planovi čija je izrada započeta temeljem Programa mjera 2003. – 2004.
 - Urbanistički plan uređenja UPU 1 naselja NA 5 Kraljevica
Proveden je novi natječajni postupak, održana javna rasprava. Nastavak rada će ovisiti i o promjenama PPU-a.
 - Urbanistički plan uređenja UPU 2 naselja NA 8 Kraljevica – Podbanj
Nije nastavljen rad na tom planu, prvenstveno zbog malog interesa i nedostatka sredstava.
 - Detaljni plan uređenja DPU 6 infrastrukturna zona IS1 Uvala Črišnjevo s lukom otvorenom za javni promet.
Nije nastavljen rad na tom planu, prvenstveno zbog malog interesa i nedostatka sredstava.
- b. Planovi čija je izrada propisana Programom mjera 2007. – 2011.
 - Urbanistički plan uređenja UPU 9 koji obuhvaća naselja NA 1 i NA 2 te turističku zonu T24 i T34 Bakarac, uređene plaže UPL1 i UPL2 i luke otvorene za javni promet Dobra i Bakarac
Donesena je Odluka o izradi, ali nije započeta izrada tog plana, rade se preparni projekti.

- Detaljni plan uređenja DPU 4 Ostala zona O₁ Medomišljina – Briljeva
Plan je napravljen.
- Detaljni plan uređenja DPU 3 Poslovna zona K₂ Medomišljina – Briljeva
Plan je napravljen.

- Detaljni plan uređenja DPU 1 Šmrika – centar
Donesena je Odluka o izradi, ali nije započeta izrada.
- Detaljni plan uređenja DPU 5 Poslovna zona K₃ Vrtača – Lukićevo
Nije započeta izrada tog plana.
- Urbanistički plan uređenja UPU 19 Ostala zona O₃ Vukotinovo – Bobuši
Donesena je odluka o izradi, ali je vlasnik zemljišta odustao od izrade plana.
- Urbanistički plan uređenja UPU 10 naselja NA 3 Bakarac – Turinovo Selo
Nije započeta izrada tog plana.
- Urbanistički plan uređenja UPU 13 naselja NA 10 Šmrika – Bobuši
Nije započeta izrada tog plana.
- Urbanistički plan uređenja UPU 3 naselja NA 13 Šmrika – Neriz zajedno s lukom otvorenom za javni promet
Nije započeta izrada tog plana.
- Urbanistički plan uređenja UPU 14 naselja NA 11 Šmrika – Kuntija
Nije započeta izrada tog plana.
- Urbanistički plan uređenja UPU 4 Turističke zone T₂₁ i T₃₁ - Oštro s uređenom plažom UPL₄.
Nije započeta izrada tog plana.
- Urbanistički plan uređenja UPU 12 Ostala zona O₂ Briljeva
Nije započeta izrada tog plana.
- Urbanistički plan uređenja UPU 18 Infrastrukturalna zona IS₃ - Dumboka s lukom otvorenom za javni promet
Nije započeta izrada tog plana.
- Detaljni plan uređenja DPU 7 – rekreacijska zona Veli Dol R₁₃
Nije započeta izrada tog plana.
- c. Planovi za koje je predviđena izrada samo u slučaju zainteresiranosti:
 - Urbanistički plan uređenja UPU 5 - T₂₂ - turistička zona Oštro 2 (Javorišće)
Nije započeta izrada tog plana.
 - Urbanistički plan uređenja UPU 6 – turističke zone T_{13A} i/ili T₂₃, T_{23A} - Uvala Scott s prirodnim plažama PPL₃ i PPI₄, uređenom plažom UPL₅, infrastrukturnom zonom IS₂ Uvala Trnova s lukom otvorenom za javni promet i privezištem
Plan je donesen.

- Urbanistički plan uređenja UPU 7 – turistička zona T1₁ i/ili T2_{1A}, - Uvala Marenska s uređenom plažom UPL₆,
Nije započeta izrada tog plana.
- Urbanistički plan uređenja UPU 8 - R1₂ - sportsko-rekreacijska namjena Šmrika
Nije započeta izrada tog plana.
- Urbanistički plan uređenja UPU 20 - R1₁ - sportsko-rekreacijska namjena Bakarac s uređenom plažom UPL₈
Nije započeta izrada tog plana.
- Urbanistički plan uređenja UPU 16 - T1₃ - turistički zona Šmrika
Plan je donesen.

Urbanistički plan uređenja UPU 17 - I₁ – brodogradilište s lukom posebne namjene LB
Nije započeta izrada tog plana.

- Uređenje građevinskog zemljišta

Programom mjera za razdoblje 2007 -2011 utvrđena je potreba izgradnje niza objekata komunalne i društvene infrastrukture u nastavku se daje pregled izvršenosti

a. Naselje Kraljevica NA 5, NA6 i NA 7

1. Rekonstrukcija Jakovčićeve ulice – obuhvaća proširenje ulice, izgradnju oborinske odvodnje i ogranka vodovoda (bez sanitarne kanalizacije) - etapno

U proteklom razdoblju uređen je početni dio ulice Jakovčićeve kod Nacionalnog centra tehničke kulture u duljini od 250 m. Izgradnja vodovodnog ogranka u Strossmayerovoj i dijelu Jakovčićeve, te spoj na ulici Vrtić u izvođenju je. Ishađena je građevinska dozvola za jugoistočnu dionicu u duljini od 100m. U odnosu na ukupni zahvat izvršeno je cca 40%.

2. Izgradnja trga sv. Nikole s uređenjem dijela Zrinskog trga (financira se iz posebnog fonda)

U proteklom razdoblju realiziran je spomenik Sv. Nikoli. Projektna dokumentacija napravljena je do faze Glavnog projekta, a izvedbena je u izradi.

3. Izgradnja jedriličarskog doma (financira se putem javno – privatnog partnerstva)
Projekt je ostao u fazi prihvaćenog idejno urbanističkog rješenja jer se nisu mogla osigurati sredstva za izradu projektne dokumentacije.
 4. Proširenje zdravstvene stanice Kraljevica (financira se decentraliziranim sredstvima Županije)
Izrađeno je idejno rješenje proširenja.
 5. Izgradnja obalnog kolektora na Obali kralja Tomislava
Potreba izgradnje obalnog kolektora utvrđena je u odnosu na tada planiranu rekonstrukciju bivše bolnice i izgradnju jedriličarskog doma. Obzirom da isti nisu započeli nije se prišlo realizaciji kolektora.
 6. Kanalizacijski kolektor na rtu Nirvana s crpnom stanicom (Fortica, vila Marijašević, Škarpina)
Nije realiziran. Učinjeni su početni kontakti o načinu rješenja vezano na planirane radove u objektu Fortica. Napravljen je projekt.
 7. Rekonstrukcija raskrižja Strossmayerova – Uglica – Žlibina (rotor)
Nije realiziran.
 8. Izgradnja stambene ulice u naselju Banj
Nije realizirano.
 9. Početak izgradnje stambene ulice Bakarački put- Vršina
Nije realizirano
 10. Izgradnja oborinske odvodnje Kalina-Carevo
Nije realizirano. Problem je riješen djelomično upojnim bunarom kapacitet bi trebalo povećati
 11. Početak izgradnje Ulice Zahrustica – iza škole
Nije realizirano
 12. Nakon određivanja lokacije UPU-om započeti proces sređivanja zemljišta i izgradnje vatrogasnog doma
Nije realizirano
- b. naselje Podbanj NA 8
1. Izgradnja Ulice Podbanj - Proširenje i uređenje ulice - Obuhvaća obnovu projektne dokumentacije i projektiranje nove
Započeta izrada projektne dokumentacije –Idejnog projekta, u tijeku je rješavanje imovinskih odnosa.
 2. Izgradnja ogranka vodovoda u ulici Podbanj
Nije realizirano.
 3. Djelomična izgradnja javne rasvjete
Nije realizirano.
 4. Djelomična izgradnja kanalizacije
Nije realizirano.
 5. Izgradnja oborinske odvodnje Javorišće
Nije realizirano.

- c. naselje Bakarac NA 1
1. Izgradnja i rekonstrukcija stambene ulice u dijelu naselja Rudine – od stare škole do jadranske magistrale
Izgrađen je djelomično prolaz kod stare škole. Izrađeno je idejno rješenje prometnica u ovom dijelu naselja.
 2. Izgradnja – rekonstrukcija ogranka vodovoda za dio naselja Rudine
Izvedeno.
 3. Nastavak sanitarne kanalizacije Bakarac I Faza
Nije realizirano. Daljnji razvoj vezan je na ukupni projekt kanalizacije.
- d. naselje Šmrika NA 9
1. Nastavak rekonstrukcije ulice Ljudevita Burića – obuhvaća rekonstrukciju raskrižja državne i lokalne ceste s izgradnjom autobusnih ugibališta – potreban otkup zemljišta
Rekonstruirana je cijela ulica, izgrađeno autobusno ugibalište s čekaonicom ali nije uređeno raskrižje.
 2. Početak izgradnje - rekonstrukcije ulice Hrustina
Nije realizirano.
 3. Izgradnja i rekonstrukcija ulice Gornje selo
Nije realizirano.
 4. Uređenje parcele doma Ivica Turina prema DPU 1 – centar Šmrike

Nije realizirano, legalizirana je zgrada doma i izrađen projekt proširenja.

- e. naselje Bobuši - Plovančići NA 91 i NA 10
1. Izgradnja spojne ceste jadranska magistrala - poslovna zona (financira se kroz javno – privatno partnerstvo)
Nije realizirano.

2. Uređenje stambene ulice u dijelu naselja Bobuši
Nije realizirano.
3. Rekonstrukcija i izgradnja ogranka vodovoda.
Nije realizirano.
- f. Naselje Križišće NA 16
 1. Rekonstrukcija i adaptacija Doma – planirano u 2008. Godini
Uređen je poslovni prostor- trgovina, izgrađen sanitarni čvor, uređena sala i dio fasade.
 2. Rekonstrukcija i dogradnja boćarskog doma. Potrebna je parcelacija prema programu raspolaganja poljoprivrednim zemljištem.
Nije realizirano. Izvedeni su manji radovi sanacije.
- g. Turistička zona Oštro T21 i T31
 1. Parcelacija pomorskog dobra
Usljedit će s koncesioniranjem.
 2. Koncesioniranje i uređenje plaža – pretvaranje u uređenu plažu UPL4
Koncesioniranje plaže je pokrenuto i očekuje se rješenje ove godine.
 3. Izrada kanalizacijskih kolektora Podbanj – Oštro do ispusta Oštro
Nije realizirano.
- h. Poslovna zona Žlibina K1
 1. Nastavak sređivanja vlasništva i parcelacije zemljišta
Razvoj zone u smislu formiranja novih parcela je zastao.
 2. Izgradnja i uređenje kolnika i pločnika glavne prometnice
Uređeno je početnih 190 m glavne sabirne prometnice.
 3. Izgradnja kolektora sanitarne i kolektora oborinske odvodnje sa spojem na kolektor Strossmayerova.

- Izgrađeno je 485 m razdjelne kanalizacije (oborinske i sanitarne) od čega 290 m u zoni i 195 m u Strossmayerovoj.
- i. Ostala zona Bobuši – Furlanovo O3
 - 1. Potrebno je potpuno infrastrukturno opremiti zonu. Izgradnja prema odredbama UPU-a. (financira investitor)
Nije realizirano.
 - j. Poslovna zona Vrtača – Lukićevo K3
 - 1. Formirati plato prema projektu
Nije realizirano.
 - 2. Izvršiti otkup zemljišta
Nije realizirano.
 - 3. Potpuno infrastrukturno opremiti zonu
Nije realizirano.
 - 4. Rekonstruirati prilaznu cestu
Nije realizirano.
 - k. Briljeva - ostala zona O1 poslovna zona K2
 - 1. Izgradnja Vodospreme Mižolovo i opskrbnog vodovoda za zonu Briljeva i Zonu Žlibina (financira se kroz javno – privatno partnerstvo)
Nije realizirano.
 - 2. Formirati parcelu i infrastrukturno je opremiti (financira investitor)
Nije realizirano.
 - 3. Izgradnja prema odredbama DPU-a (financira investitor)
Nije realizirano.
 - l. Infrastrukturna zona lučice Črišnjeva IS1
 - 1. Izvršiti parcelaciju pomorskog dobra
Nije izvršeno jer nije donijet DPU.
 - 2. Nastaviti s izgradnjom obale i vezova prema odredbama DPU-a
Radovi se sukcesivno odvijaju u suradnji Županijske lučke uprave Bakar – Kraljevica i Grada Kraljevice.
 - 3. Izvršiti koncesioniranje ribarskih kućica i pratećih objekata
Nije izvršeno jer nije donijet DPU.
 - m. Za područje cijelog Grada
 - 1. Nastavak plinifikacije Grada prema posebnom planu (financira se sredstvima koncesionara)
Nastavak plinifikacije je zastao. Razlozi su ekonomski, distributer nije ostvario planirani broj priključaka zbog visoke cijene UNP plina.
 - 2. Proširenje elektro – mreže i izgradnja potrebnih trafostanica prema ukazanim potrebama i planu distributera. Osigurati u urbanističkim planovima lokacije. (financira se sredstvima distributera)
Odvija se prema potrebama i planu distributera.

3. Kanalizacijski sustav. Cjelovit pristup izgradnji kanalizacijske mreže zahtjeva ogromna sredstva za koje se za sada ne vide izvori financiranja u promatranom periodu. Utvrđuje se potreba iznalaženja načina financiranja i ukoliko se u tome uspije izvršiti će se promjena programa mjera. U međuvremenu potrebno je izraditi potrebnu dokumentaciju i ishoditi dozvole. Djelomične dogradnje i poboljšanja postojećeg opisane su unutar pojedinih zona.

U prosincu 2008. godine izrađen je Idejni projekt kanalizacije otpadnih voda naselja Bakarac, Kraljevica i Oštro kao podloga za daljnje sustavno rješenje sustava odvodnje. Obzirom na interes i preuzete obveze RH prema EU da riješi pročišćavanje otpadnih voda za očekivati je da će u slijedećem razdoblju i isporučitelj vodne usluge KD Vodovod i kanalizacija i Hrvatske vode kao nositelj prema fondovima EU osigurati sredstva za daljnju pripremu dokumentacije i dogradnju sustava. Grad bi u ovome trebao također biti aktivniji.

4. Predstojećim urbanističkim planovima uređenja bit će predviđene nove prometnice unutar građevinskih zona. Potrebni zadaci, priprema i prioritet izvođenja bit će definirani tek po planom iskazanoj potrebi.

- n. Na području Grada Kraljevice planira se niz aktivnosti od šireg državnog značaja, a koje će znatno utjecati na stanje u prostoru, njegove parametre i slijedbene aktivnosti. Kako to nisu projekti koje planira i financira Grad niti ima na njih utjecaj, one nisu dio programa mjera, ali ih zbog njihovog značaja i utjecaja valja spomenuti, a to su:

1. Izgradnja dijela riječkog prometnog čvora, odnosno zaobilaznice u profilu autoceste do Križišća. Planirano do 2009. godine.

Do ljeta 2013. očekuje se završetak izgradnje Riječke zaobilaznice odnosno dionice od Sv. Kuzma do Križišća (Medomišljina) što će značajnije promijeniti prometne tijekove na području Grada.

2. Nastavak te prometnice, odnosno izgradnja autoceste do Žute Lokve

Za sada je taj projekt odgođen.

3. Izgradnja pruge velike učinkovitosti Rijeka – Zagreb

Trenutno se radi na poboljšanju postojeće pruge, dok je ovaj projekt odgođen.

4. Izgradnja podmorske trase naftovoda za otok Krk s dijelom izmijenjenom trasom i na kopnenom dijelu

Ishođena je lokacijska i građevinska dozvola.

5. Izgradnja plinovoda za otok Krk s podmorskim prijelazom

Ishođena je lokacijska dozvola.

6. Izgradnja pruge za otok Krk

Nije izvjesno da li i kada će ovaj projekt zaživjeti.

7. Izgradnja novog cestovno – željezničkog mosta za otok Krk s prilazima na jedinom sačuvanom dijelu obale

Nije izvjesno da li i kada će ovaj projekt zaživjeti.

- Proširenje groblja

Izrađen je projekt i djelomično prošireno groblje Kraljevica G₂. Planira se nastavak proširenja u 2013. godini. Cjeloviti projekt groblja nije izrađen. Izvršene su pripreme i otkupljeno zemljište za proširenje groblja Šmrika G₃.

- Ostali dokumenti i aktivnosti vezani uz prostor

Program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske za zemljište koje se teritorijalno nalazi na području Grada Kraljevice

Program je sačinjen i ažuriran sukladno izmjenama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, izvršen je javni uvid, ali zbog nedostatka potvrda Ureda državne uprave u PGŽ, Službe za imovinsko-pravne odnose o zemljištu određenom za povrat Program nije završen te nije došao na Gradsko vijeće.

Programom su predviđene slijedeće površine za pojedini oblik raspolaganja zemljištem:

PRODAJA	34 ha 76 a 07 m²
ZAKUP	43 ha 13 a 22 m²
KONCESIJA	173 ha 05 a 01 m²
OSTALO	12 ha 72 a 87 m²
UKUPNO	263 ha 67 a 17 m²

Prijedlog novog Zakona o poljoprivrednom zemljištu koji je proceduri ukida Programe raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu RH:

„Da bi se ubrzali postupci raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države predlaže se ovim Zakonom ukinuti Programe raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države koji su doneseni temeljem važećeg Zakona o poljoprivrednom zemljištu, zbog dosadašnje neefikasnosti takve osnove za raspolaganje poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države. Umjesto jedinica lokalne samouprave koje su donosile Programe na koje je suglasnost davalo Ministarstvo i raspisivale natječaje za zakup i prodaju, poslove raspolaganja poljoprivrednim zemljištem preuzima Agencija za poljoprivredno zemljište (u daljnjem tekstu: Agencija). Na taj način raspolaganje državnim zemljištem neće ovisiti o aktivnosti jedinica lokalne samouprave u primjeni zakona o poljoprivrednom zemljištu.“⁶¹

S obzirom na nisku kvalitetu zemljišta u vlasništvu RH te nepostojanje niti jednog registriranog poljoprivrednika na području Grada kao i nikakav interes potencijalnih poljoprivrednika, ne nadamo se skorom aktivnom korištenju tog zemljišta.

Program razvoja poduzetničke zone Lukičevo K3

⁶¹ Iz obrazloženja prijedloga Zakona o poljoprivrednom zemljištu

Ova mjera nije izvršena. Zemljište u poslovnoj zoni K₃ Lukićevo je u međuvremenu postalo zemljištem u vlasništvu RH. Nije napravljen Detaljni plan uređenja DPU 5, pa nije bilo potrebe ni za izradu Programa razvoja.

Program ukupnog razvoja Grada Kraljevice

Napravljen je Program razvoja Grada Kraljevice – vidi poglavlje III. točka 3.

Sređivanje zemljišno-knjižne evidencije

Izvršene su planirane obaveze – vidi poglavlje I. točka 1.

Obnova arheološke i etno baštine

Ova mjera je samo djelomično izvršena. Probijen je pješački put do arheološke lokacije Gradac i formirano odmorište i vidikovac, predstoje arheološka istraživanja i daljnje uređenje puta. Djelomično je prokrčen lokalitet Sitovica. Potrebno je do kraja prokrčiti i izvršiti geodetsko snimanje te nakon toga izraditi elaborat. Tunere se obnavljaju u skladu s proračunskim mogućnostima. Obnovljen je izvor i perilo Sitnik u Dolu, ali je potreban daljnji rad na snimanju, vrednovanju i prezentaciji kalaca.

Zaključak: Ovakvo izvršenje Programa mjera rezultat je činjenice da su Programom utvrđene potrebe, a nisu utvrđene mogućnosti. Pod mogućnostima ovdje se ne misli samo na veličinu Proračuna Grada iako je i ona bitni ograničavajući faktor. Ali to su i složenost i dugotrajnost pripreme prostorno-planske i projektne dokumentacije te financijske mogućnosti drugih sudionika u razvoju. Izostala je i veća potpora iz proračuna šire zajednice. Udio sredstava za razvojne programe, s izuzetkom 2008. godine kada smo imali povećani prihod, u prosjeku je bio 20% Proračuna. Povećanje ovog udjela obzirom na utvrđene potrebe teško će biti povećati. Izostala je značajnija izgradnja poslovnih zona i željeno javno-privatno partnerstvo. Novim *Zakonom* i *Pravilnikom* više nije predviđena izrada Programa mjera već se aktivnosti planiraju ovim Izvješćem.

IV. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI**1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja u prostoru Grada Kraljevice s obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove**

Stanje prostora na području Grada Kraljevice je vrlo kompleksno. S jedne strane su prirodne, povijesno-kulturološke i etnološke vrijednosti naselja, priobalja i Vinodolske doline, a s druge, posljedice urbanizacije, industrijalizacije i infrastrukturne izgradnje, kako na području Grada tako i u neposrednoj blizini. Na površinski malom prostoru dogodila se gusta izgradnja, koncentracija industrijskih postrojenja te prometno i infrastrukturno čvorište. Upravo zbog toga treba temeljem detaljne raščlambe svih ograničenja pažljivo odabrati one mogućnosti razvoja koje se štedljivo odnose prema konzumaciji prostora (reciklaža prostora) i ekološki su indiferentne, koje se mogu fazno implementirati u skladu s financijskim mogućnostima i koje će biti komplementarne sa širim okruženjem.

Iz činjenica iznesenih i obrađenih u prethodnim poglavljima te formiranih zaključaka, taksativno nabrojimo:

- ❖ mala površina Grada (17,53 km²), 23% površine su građevinska područja od toga 67% građevinska područja naselja, 25% površine u magistralnim koridorima, 54% površine nekvalitetno poljoprivredno tlo;
- ❖ prirodne i krajobrazne vrijednosti su rijetke i slabo zaštićene;
- ❖ klimatske prilike prilično oštre uz jake udare bure;
- ❖ graditeljska, etnološka, kulturna i povijesna baština je značajna, relativno je dobro vrednovana, djelomično zaštićena i vrlo loše prezentirana;
- ❖ pad broja stanovnika nije velik, ali je starosna struktura sve nepovoljnija;
- ❖ opada broj stanovnika po stambenoj jedinici tako da se i u budućnosti može očekivati potreba za gradnjom;
- ❖ pozicija u Riječkom prstenu te čvorište magistralnih prometnica i infrastrukture bitni su faktori budućeg razvoja;
- ❖ more i morska obala najveće su bogatstvo Grada i odrednice budućeg razvoja, pa očuvanju i planiranju budućih namjena treba pristupiti vrlo pažljivo;
- ❖ funkcije centraliteta relativno su razmjerno raspoređene s potrebom jačanja tih funkcija u naselju Šmrika;
- ❖ zatvaranje brodogradilišta najznačajniji je gospodarski događaj u Kraljevici koji traži stručno promišljanje o revitalizaciji / supstituciji;
- ❖ stalni rad na razvoju turizma i primjerenih poslovnih zona vodeći računa o mogućnostima razvoja u sklopu okruženja, strukturi nezaposlenih, ekologiji, mobilnosti radne snage i t. d.;
- ❖ područje Grada je s izuzetkom kanalizacijske i plinovodne mreže relativno dobro infrastrukturno opremljen, problemi se javljaju u novim zonama gradnje;
- ❖ bitne ugroze i zagađenja mogu se očekivati iz postrojenja u susjednim JLS;
- ❖ prostorni planovi se ne izrađuju željenom brzinom, ali slijede investicijske potrebe odnosno stambene i gospodarske interese;
- ❖ provedba dokumenata prostornog uređenja odvija se bez većih problema;
- ❖ Program razvoja Grada nema status središnjeg razvojnog dokumenta kakav bi trebao imati, ne prati se provedba i ne ažurira se;
- ❖ slabo izvršenje Programa mjera rezultat je s jedne strane nerealno postavljenih zadataka, a s druge izmjene prioriteta bez izmjene Programa.

Prije predlaganja aktivnosti za unaprjeđenje stanja u prostoru potrebno je definirati koje je željeno odnosno ciljano stanje u prostoru. Kakva je Kraljevica u kojoj želimo živjeti?

2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih dokumenata prostornog uređenja na razini Grada Kraljevice

Zbog značajnih izmjena u Prostornom planu Primorsko-goranske županije posebice u novom prostornom rasporedu magistralnih prometnica i infrastrukture, ali i zbog redefiniranja proizvodne zone brodogradilišta potrebno je što skorije krenuti u III. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Kraljevice. Prvenstveni zadatak je izraditi pripremne studije i projekte kako bi Plan bio utemeljen na čim realnijim saznanjima. Svakako jedna od najvažnijih je prostorno-ekonomska studija uvale Kraljevica.

Iako se gradnja za stambene objekte vrši neposrednom provedbom Prostornog plana uređenja Grada Kraljevice, potrebno je nastaviti s radom na Urbanističkom planu uređenja naselja Kraljevica – središte (UPU 1) prvenstveno radi zaštite prostora i tipologije gradnje, rezervacije prostora za objekte društvene infrastrukture te radi izgradnje potrebnih prometnica. Činjenica je da će nove okolnosti vezane uz brodogradilište utjecati i na planska rješenja. Isto tako potrebno je dovršiti UPU 2 Kraljevica – Podbanj te izraditi UPU 9 Bakarac i DPU 1 Šmrika – centar. Izrada ostalih planova će se razmotriti po iskazanom interesu.

Za poslovne i ugostiteljsko turističke zone će se planovi raditi prema potrebama i interesu. Ono što već sada znamo je da je hitno potrebno napraviti UPU zone brodogradilišta i to paralelno s izradom PPU-a kako bi se čim prije mogle nastaviti gospodarske aktivnosti u tom bazenu.

3. Prijedlozi aktivnosti za unaprjeđenje održivog razvoja u prostoru

Primijeniti načela održivog razvoja na područje Grada Kraljevice nosi sa sobom mnoge specifičnosti. Kao prvo, treba biti svjestan da zbog svoje veličine i položaja Grad Kraljevica ne može biti i ne bi bilo razumno da bude samodostatna cjelina koja sama zapošljava svoje stanovništvo i nudi im sve uvjete društvenog standarda i nadogradnje. S obzirom da ćemo ubrzo od centra Rijeke biti udaljeni desetak minuta, možemo se u zadovoljavanju svojih osnovnih i sekundarnih potreba osloniti ne samo na Rijeku već i na velike poslovne zone u okruženju. Kraljevica se time još čvršće integrira u Riječki prsten odnosno riječku konurbaciju.

U tom smislu treba odrediti osnovne prioritete razvoja. S obzirom na malu površinu Grada i veliku izgrađenost, potrebno je maksimalno štiti neizgrađeni prostor, što znači gradnju u slobodnim dijelovima već određenih građevinskih područja (posebice naselja s obzirom da sadašnja planirana površina naselja zadovoljava daleko veći broj stanovnika). Privredne aktivnosti potrebno je planirati u već planiranim / izgrađenim / devastiranim područjima.

Smatramo da bi razvoj Grada trebao ići u tri glavna smjera:

- ❖ stanovanje. Grad Kraljevica ima idealne uvjete da postane kvalitetno rezidencijalno mjesto. Tome svakako pridonose blizina Rijeke, smještaj na moru, primjerena veličina naselja i poželjna tipologija postojeće i planirane izgradnje te postojeća društvena infrastruktura. Ono što su preduvjeti da Grad postane popularna i prihvatljiva rezidencijalna destinacija koja će osim prirodnog prirasta generirati i mehanički priliv stanovništva su izrada prostorno-planske dokumentacije te intenzivnija izgradnja infrastrukturnih objekata i prometnica. Povećanjem broja stanovnika i društvenog standarda otvorit će se i materijalne mogućnosti i kapaciteti za izgradnju objekata i ustanova kulturne, socijalne, sportske i odgojno-obrazovne namjene. Značajan iskorak je napravljen u sređivanju zemljišno-knjižne evidencije, a potrebno je i dalje intenzivno raditi na rješavanju imovinsko pravnih odnosa.
- ❖ privreda. Razvoj privrede treba gledati prvenstveno kroz reanimaciju prostora brodogradilišta te razvoj zona za one sadržaje koji su vezani za položaj Grada na raskrižju važnih prometnica. I tu moramo inzistirati prvenstveno na recikliranju

postojećih izgrađenih struktura i lokacija te planom već namijenjenih prostora. Višestoljetna tradicija brodogradnje ostavila je traga na svim segmentima života Kraljevice, u materijalnom i nematerijalnom smislu, u strukturi stanovništva, u globalnoj slici Grada. Nove okolnosti i briga za kvalitetnom budućnosti tjera nas da ponovo propitamo sve opcije koje se nude i donesemo kvalitetno rješenje. Posebno je potrebno inzistirati na realizaciji onih poslovnih zona koje su u privatnom vlasništvu, za koje je već i djelomično napravljena dokumentacija i onda je stalo. U tim zonama leže veliki kapaciteti za zapošljavanje i jačanje privrede Grada.

- ❖ turizam. Turizam izdvajamo kao posebnu granu privrede zbog specifičnosti njenog poslovanja, načina konzumiranja prostora te međuovisnosti s društvenim, kulturnim i sportskim sadržajima koje inače nisu karakteristične za ostale privredne grane. Potrebno je sagledati Kraljevicu kao destinaciju u cjelini (izradi plan razvoja turizma), osmisliti turistički proizvod te implementirati mjere razvoja u ostale gradske planove i programe. Kraljevica ima mogućnosti interaktivnog pružanja više vrsta turizma: sportsko-rekreativni, nautički, kulturni, vjerski, etnološki, izletnički i sl. Uz jačanje tih vidova javlja se i potreba za smještajem. U prostornim planovima osigurano je dovoljno prostora za izgradnju smještajnih kapaciteta. I u ovom segmentu, naglasak bi trebalo dati na obnovu zapuštenih kapaciteta, izgradnju kapaciteta unutar naselja i u kontaktnoj zoni. Treba biti vrlo oprezan pri namjeni obale i oblicima korištenja morskih površina. I tu treba uređivati već izgrađene strukture, a čim manje zaposjedati prirodnu obalu.

Klasa: 350-01/12-01/4
Ur. broj: 2170/08-05-13-35
U Kraljevici, 18. srpnja 2013. godine